

tonra, kiszemekarra

ülemilező. 5: Kamarazene. 30: Vegyes zene. ónikus hangv. liózenekar. Fetrás: old: Polonia. riák. 20.25: Cselló del és Brahms mű-

v zene. 22.10: Fu- 22.40: Gramofon

ta Aut. Ort., Dej.

תא. א. א. א.

HIDETMÉNY.

zraelita Hitké es modernül b rdóvel kapeso.

FÜRDŐJE

sal együtt, a szdódon, egy res utján bérl ezen bérlém mak, hogy ira ezer Lei bána mely összeget zer Lei-re kiebb a folyó hó jtsák. A fűrd ara tizezer Le hitközségi i Mare No. 1. rdó jövedelme natkozó egyel adatnak. 16-an.

Klein Nándor

hitközségi jeg.

zweig Jakab s

hitközségi elnök.

Defése

SCHWARTZ 1 NÁCNE orth. k VEGETARIUS TERME és tejcsar Reg. Ferdinand (selényi-utca) 10. slatt megnyit. U ott naponta friss te és bivalytej, ugys tén naponta frissen szített tejszín, te vaj és túró kaph. Csöcsémöknek és tegeknek allandóan tehéntől fejt tej kapható házhöz s litva is.

Német, román ny vekben perlekt lev zót, ki a könyvelő is ért, keresünk. A latokat „Azonnali” ígére a kiadóba.

ORT. KÖSER rembe kerestetik z asszony vagy leán konyhában és ki gálásban jártassá bir. Cim Beinaoa. Brasov, Kórház-u. 1

EGY teljesen jókar ban levő angol gyár tmanyu tennis-rakett eladó. Cim a kiadóban

ELEGÁNSAN buto rozott különbejárta kertrenyilő szoba, ftr dőszoba használattal kiadó. Eszterházy-utca 17/a. (Str. Bălcescu).

ÓVADÉK KÉPE volt vidéki keresk dő raktárnoki vagy f ügyelő, esetleg m hasonló állást keres. „Megbizott” jelíggére kiadóba.

GYÁRVÁROSBA MEGYE SZÉKH LYEN 35 éve fené textil fizet beteg miatt átadó. Vá. „Textil” jelíggére a adóhivatalban.

a márka ame. bensohusenc latkozok. Olla bebizonyítható lag a legmegbiz hatóbb. Mande ntr kapható. Valódi csak az „Olla” név látható!

XIII évfolyam - száma 116

1930. május 21

Szerda

5690 év Ijar 22

Uj Kelet az egyet: a németi zsidók szűkebbjé.

nek támogatást és megjelölésével engedély meg. iratokat nem küldünk vissza és a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Ramassetter Robert

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Munkosztály és Kiadóhivatal: Budaörsi út 1. (v. Gyász-utca) 1. Tel.: 9-71.

Rijai telefont (nyomda) 129.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre ... 1100 L. Félre ... 600 L. Negyedévre ... 300 L. Egy hónapra ... 110 L.

KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egy léra 1 dollár (vagy ennek megfelelő más pénz.) Egy évre 10 dollár. Mirdetések tarifa szerint vételnek fel.

Az új berlini kongresszus

Öt évtizeddel ezelőtt egy egészen más természetű kongresszus gyűlt egybe Berlinben, mint amilyen pár nappal ezelőtt a német fővárosban megnyitott. Akkor az egész európai világ még a nagy francia-német háboru hatása alatt állott, mely Németország nagyhatalmi pozícióját erősítette s Bismarcknak, a vaskancellárnak kemény öklei alá kényszerítette Európa sorsát. A cári Oroszország, bármilyen korhadts s korrupst volt már akkor is, még hatalmának zenitjén állott s az Osztrák-Magyar Monarchia elnyomott népei csak halk hangot mertek még adni keserveiknek.

Ezen a berlini kongresszuson a résztvevő nagyhatalmak újra felosztották Európát maguk között s elvetették annak a súlyos konfliktusnak a magvát, mely négy évtizeddel később a világháboru borzalmaiban tombolta ki magát. Európát minden ráció és mélyebb megfontolások nélküli részekre szaggatták szét, kizárólag hatalmi érdekek szerint, ami természetesen ismét tápot adott a nacionalista szenvedélyek s a gyűlölet szellemének fellobogására. Az öt évtizeddel ezelőtti berlini kongresszus volt Európa betegségének első tünete jelentése, mely végül is a világháboru deliriumában végződött.

A világháboru operatív beavatkozása után ideig-óráig úgy látszott, hogy a szörnyű betegséggel járó láz skalája alászállott. Nem telt el azonban egy évtized sem s minden figyelő ember számára nyilvánvaló lett, hogy a világháboru nemhogy segített volna a bajon, nemhogy helyreállította volna az amugy is csak megtevesztésen alapuló európai egyensúlyt, hanem még jobban kiélezte a meglévő ellentéteket, a betegség krónikus tüneteit.

Az európai betegség és gazdasági katasztrófa borzalmaait legelsősorban a leggyőzött és kisállammá összezsugorodott Ausztria érezte meg. Nem véletlen tehát, hogy éppen Bécsben, még pedig egy bécsi arisztokrata részéről vetődött fel legelőször az az eszme, hogy a berlini kongresszuson felosztott s a világháboru utáni békekötések által még inkább megnyomortított Európa gazdasági és szellemi kétségbeeséséből csak egy egészséges európai konföderáció vezethet ki, mely a gazdasági egység természeténél fogva minimálisra fogja lecsökkenteni a nacionalista örjögéseket s egy új, szabad fejlődéslehetőségnek nyitja meg az utját.

Coudenhove-Kalergi terve meglehetősen filozófikusán, tehát utópisztikus színezettel hatott az első időkben. Tulsozok idealizmus színezte át meg át ezt az eszmét, mely a legkétségbeesettebb és legelhatározóbb realitások korszakában született. S kétségtelen az is, hogy a bécsi gróf elképzeléseinek egy része inkább a lelkesedés és rajongás világába utalható, mintsem a megvalósítás küzdelmeinek utjára.

De maga a páneurópaizmus, főleg mint gazdasági rendszer nem maradhatott visszhangtalanul a mai zilált és kétségbeesett Európában. S hogy most Berlinben a polgári politikusok igen tekintélyes része jelent meg a páneurópai kongresszuson, ez azt jelenti, hogy Páneurópa, immár bevezett a nemzetközi politikai élet vizeire s ott az egészséges vitatkozás korszakának periódusába lépett. Ez az új berlini kongresszus tehát lényegesen különbözik az öt évtizeddel ezelőtti berlini kongresszustól, már csak abban a tekintetben is, hogy munkáját és célkitűzéseit nem a nyers hatalmi érdekekre és a brutális erőszakra bazírozza, hanem a belátásra és arra sarkalló, nyugtot nem hagyó érzésre, hogy Európa katasztrófája elkerülhetetlen lesz, ha a gazdasági

együttműködés utját nem sikerül megtalálni.

Bármilyen szépséghibája is a páneurópai eszmének, hogy éppen Briand próbálja megvalósítani, illetőleg lényeg-

ét meghamisítani, — az mégis tagadhatatlan, hogy ma már nem mosolyognak rajta, nem utalják az utópiák világába, hanem komoly emberek törnek a fejüket megvalósításának lehetőségén.

Az öt évtizeddel ezelőtti berlini kongresszus Európát halálosan megsebezte, — a mostaninak talán sikerülni fog fel találni azt a szérumot, mely megmenti az életnek a súlyosan inficiált beteget.

„Olaszország nem jelenti a béke veszedelmét”

A világsajtó reflexiói Mussolini firenzei beszédéről

London, május 20. A Daily Telegraph diplomáciai levelezője azzal magyarázza Mussolini firenzei beszédét, hogy Briand bizonyos előfeltételek beállta nélkül nem volt hajlandó tárgyalni Grandival a francia-olasz ellentétek kiűszöböléséről.

A madridi ABC c. lap a francia-olasz viszonyról írva azt hangoztatja, hogy Mussolininak az utóbbi napokban történt megnyilatkozásai nem tartalmaznak semmilyen irányban sem fenyegetést, hanem csak intő szavakat. A lap kihangsúlyozza, hogy a fascista kormány a békülékenység szellemében irányítja az olasz külpolitikát. Ennek bi-

zonzása az, hogy viszonya a volt ellenséges államokkal már szinte nem is lehet barátságosabb. A lap e tekintetben utal Bethlen és Schober római látogatásaira és a német flotta szicíliai fogadtatására. Olaszország nem jelenti a világbéke veszedelmét — így végzi a spanyol lap.

Mi lenne, ha a liberálisok kormányra kerülnének?

A liberálisok kijátszák utolsó kártyájukat is, ha kormányra kerülnek

Maguk a liberális vezeték félnek a legjobban attól a gondolttól, hogy kormányra kerülnek. Ha a liberálisok kormányra kerülnének, két gazdasági korrupció kerül szembe, amelybe néhány hónapon belül belebukik a kormány

Bucuresti-Bukarest, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nap óta rendkívül forró a talaj a fővárosban. Az utcákon egymást érik a tragikus és komikus jelentek és aki idegen végigkóborolja a kora délután órákban a forgalmasabb utcákat, föltétlenül az az érzése támad, hogy valami készülöbben van. Bukarestinek kell annak lennie, aki ezeket a jelenségeket kellő értékűre tudja leszállítani. Mi történik voltaképpen a bukaresti utcákon? A liberális párt keztyüt dobott a kormányra és a kormány felvette az eldobott keztyüt. Azóta valóságos guerilla-harc van a kormány és a liberális párt között. Ezek a csatározások a bukaresti polgárok nagy gándiumára főképpen az utcákon játszódnak le és szereplői a liberális fővezérek, esendörök és cigányrikkanes gyerekek.

A Viitorul-nak a liberálisok nehézkes felhivatalos lapjának sohasem ment még olyan jól, mint amióta minden nap elköszözik. Azóta Bukarestben mindenki csak elkobzott Viitorul-t olvas. A esendörök megjelennek mindennap a liberális nyomda előtt és a liberális korifeusok, meg a cigányrikkanesok a esendörök lábai között szaladnak ki a lapkötegekkel. Mindenkinek tetszik ez a mulatság, mert a liberálisok kétségbeesett erőfeszítéseinek, kétségtelenül sok humoros oldala van, bár sohasem lehet tudni, hogy a komikus erőfeszítések mikor fognak tragikumba fullni.

A liberális vezeték is aggódnak

Erthető hát, ha a kormány aggódik az egyre féktelenebb liberális harcmodor miatt. Ami azonban még érdekesebb, nemcsak a kormány, de egyes liberális vezeték is aggódva gondolnak arra, mi fog történni, ha kompány mégis sikerrel jár majd s a liberálisok kormányra kerülnek. Argetoianu, aki az utóbbi időben rendkívüli befolyáshoz jutott a liberális pártban, itéli meg a legpesszimisztikusabban a helyzetet. Tegnapi néhány újságíró fogta körül az esetleges

liberális kormány legkomolyabb miniszter-jelöltjét és megkérdezték, mi a véleménye, van-e kilátása a liberális pártnak arra, hogy hamarosan kormányra kerüljön. Argetoianu rendkívül furesa választ adott a kérdésre:

Az utolsó kártya

— A liberálisok utolsó kártyájukat is kijátszanák — mondotta — ha kormányra kerülnének.

A beavatottak jól tudják, mire gondolt Argetoianu. Valóban a liberális vezeték jórésze meg van győződve arról, hogy az egész nagy apparátussal folyó kormánybuktató kampány fölösleges, sőt veszélyes. Mert lehet az, hogy ez a kampány meg tudja buktatni a kormányt s a hatalmat a liberálisok kezére tudja átjátszani — bár ez is kétséges — az azonban nem kétséges, hogy az új li-

berális kormány még néhány hónapig sem tudna kormányon maradni, mert a lehető legrövidebb időn belül csufosav megbukna.

Megbukna azért, mert a liberális párt mai programjával és mai személyi garnitúrájával képtelen volna konsolidálni az országot. A külföldi tőke rendkívül bizalmatlan Bratianu Vintila politikájával szemben, és semmi kilátás sincsen arra, hogy Bratianu Vintila politikáját revízió alá vegye. Argetoianu, aki kétségtelenül koncepciózus közzgazdász, Ducaval együtt és Bratianu Vintilával szemben egyedül a külföldi tőke közreműködésével látja a gazdasági kaoszából a kivezető utat. Abban valamenyri liberális vezér megegyezik, hogy a kormányt meg kell buktatni. De, hogy hogyan kell az országot tovább kormányozni, mélységesek és áthidalhatatlanok a vélemények.

Amortizációs intézet, vagy a liberális bankok

Argetoianunak az a véleménye, hogy egész szociális osztályokat, kereskedőket, iparosokat a rettenetes krízis nyomása alól csak úgy lehet megmenteni, ha egy állami amortizációs bank alakulna, amely olesó kamatra és hosszú időre adna kölcsönt és így hosszú lélegzefúzó tudná juttatni a bankkölcsönök miatt végső fokig tönkrement emberek legióit. Egy ilyen amortizációs intézet felállításához azonban óriási mennyiségű külföldi tőkére van szükség. A külföldi tőkének pedig meg vannak a maga súlyos feltételei, amelyeket Bratianu Vintila aligha fog teljesíteni.

Van azután Argetoianu koncepciójának egy másik rendkívül súlyos surlódási pontja Bratianu Vintila gazdasági terveivel. Tudvalevő, hogy a romániai adósk legnagyobb része akik egy elviselhetetlen bankkamat terheit nyögik, a liberális bankok kliensei. A Banca Nationala bőségesen ontotta a vissz-

leszámlási hitelt a liberális bankok számára és így az ország pénzkölcsonzó hálózatának jelentékeny része a liberális bankok kezébe került. De a liberális bankok kezébe kerültek a nagyobb ipar és kereskedelmi vállalatok is. Ugy hogy Argetoianu mentőakciója, az ugynevezett amortizációs pénzüntézet volta képpen a liberális bankoktól védene meg az ország lakosságát, ami ezeknek a pénzüntézeteknek az elsorvadását vonná maga után. Természetes, hogy ilyen körülmények között Bratianu Vintila sohasem járulna hozzá egy amortizációs intézet felállításához s az ehhez szükséges előfeltételek megteremtéséhez. Ilyen módon senki előtt sem lehet kétséges, hogy az az idillikus bébe, amely pillanatnyilag a liberális táborban honol, abban a pillanatban felborul, mihelyt a liberális párt kormányra kerül. Ha ugyan kormányra kerül...

Halló: Wells hívek!

AZ ÉLET CSODÁI-ról

H. G. WELLS—HUXLEY

világhíres Nagy Biológiájáról v. szöveg

Tömeges levélbeli érdeklődés és kérdés fut be hozzánk az utóbbi napokban a megrendelés egyes feltételei, az ajándékkötetek cseréi, kp. megrendelés stb. felől. Mindezeket e hó 20-ig már nem tudván lebonyolítani, úgy határoztunk, hogy

a kedvezményes elfiózetési
terminust, amely 1600—

leies megtakarítást jelent,
június 1-ig meghosszabbítjuk

Ha a szelvényt elvesztette,
rendelését levelező lapon is
elfogadjuk és a 8 drb. aján-
dékkötetet utólag majd ki-
választhatja.

Európa egyik legnagyobb
kultüreseménye ennek a mű-
nek a megjelenése, csatlá-
kozzék Ön is a tanultak se-
regéhez és vegye meg Wells
legkiválóbb művét

A Pantheon Rt.

budapesti irodalmi intézet megbízásából

Novitas Kt.

Cluj, Calea Victoriei 35.

Már Bukarestben ülnek a moldosai banditák

A bukaresti apacsok különös kérelme

Bukaresti-Bukarest, május 20. A moldosai banditák kihallgatása a vizsgálóbíró előtt befejeződött és a kora délutáni órákban az ismert zöld fogoly szállító kocsit beszállította az öt utonállót a vacaresti fogházba.

Vacarestben órák hosszat tartott, míg a banditák teljes személyazonosságát sikerült megállapítani.

Ugyanis ezek a bukaresti apacsok egy mást csak a csufnevükön ismerik, amit a hivatalos személyek előtt a lehetőségig titkolnak. A nyomozás teljes befejezése szempontjából a vizsgálóbíró szükségesnek tartotta a banditák álneveinek megállapítását.

Érdekes, hogy a banda egyik tagját Para-Noroc-nak nevezték maguk között a banditák, ami magyarul „szerencsétlen flótásnak” felel meg.

Az elfogott banditák, akiket közös zárkában helyeztek el, egyöntetűen azt kérték a vizsgálóbírótól, hogy a Para-Noroc kollégájukat máshová zárják el, ne tegyék be hozzájuk, mert ők nem vállalnak jót magukért, hogy éjszaka nem végeznék-e vele.

Ezek a babonás, félig ellátiasodott bukaresti apacsok meg vannak győződve, hogy a furcsa nevű kollégájuk hozta rájuk a szerencsétlenségüket.

Dési kistükör

Mit hall, mit lát érdekeset az ember rövid néhány óra alatt Désen?

Lássuk:
Behívják a színházba. A színpadon egyetlen villanykörte világítása mellett, kicsiny lánykák próbálnak. Dobogó, szökdecselő, ritmikus lépések, apró testek ritmikus ringása. Serdült, szép lányok oktatnak táncra, a test muzsikájára. Verseket szavalnak, szerepeket ismétlenek. Fünk is jönnek-mennek, nagy készülődés. Szíván elején (május 28-án) ugyanis a Keren Hájjeszód javára a revizionista csoport és a Brith Trumpeldor műsoros estét rendez.

A próbákön dr. Ágai Andorné dirigál. Ő és a WIZO dési elnöknője, dr. Weinberger Manoné szervezi, intézi a rendezvényt sok küzködéssel és bámulatos ügybuzgalommal. Désen — azt mondják — olyan cionista élet zajlik most, mint a háborút követő években és ennek az életnek lendítő ereje a két szépséges asszony.

Bejön a színpadra egy rokonszenves barna ur, aki bemutatkozik:

— Rosca Valér főügyész.
— Csak nincs baj? — kérdem aggódva a rendezők egyikét.
— A főügyész ur — világosítanak fel — poéta és minden jó ügy lelkes barátja. A szavaltok és táncok egy részét ő maga tanítja be, most is ilyen minőségben „szállott ki”.

Ime a művészet frontja, ahol az emberi egység és megértés virága virul.

El Désen egy végtelenül szimpatikus család, a Lázár Lajos doktorék családjára. Nincs jótékony zsidó akció, hogy a doktorné és két lánya aktív részt ne kérne belőle. Meghallottam, hogy a feketehajú Eva zsidó témák festésével foglalkozik. Ellátogattam hozzájuk.

Eva megmutatta a képeit. Előbb két skiccet a „Bolygó zsidó” című készülő kompozíciójához. Egyiken batyut visz, a másikon fáradtan leül és mészlik a bolygó ember. Mind a két vázlat odavetett vonalaiból is egy mélyen érző egyéniség beszél bátran, az alkotók öntudatával. Nem divatoskodik. Minden képében drámaiság lüktet, még a szomorú, leesukott szemü tanulmányfejeiben is.

Ahogy nézem és meghatódom a képeken, a „Bánatos utcán”, a „Lány és Hallal” című keményvonalú, egyszerű eszközökkel és sok elmélyültséggel készült képeken, a fiatal festőnő apja megszólal:

— Családi tradícióink szerint az Alsachtól származunk, Jozsef Káro tanítványától, a szent palesztinai szónoktól és kabbalistától. Valami átszármazott ebbe az Évába belőle.

Bizonyára! Ujat látni, ujat átélni, ujat alkotni a legszentebb és legboldogabb dolog ebben az életben. És ez adta a művészetnek. Eleink is ilyenek voltak, éppen hogy más eszközökben éltek ki egyéniségüket.

Lázár Eva képeit egyébként rövidesen Kolozsváron fogja kiállítani.

Kodor-utca. Ez a dési gettó. Itt áll a nagy zsidó templom, szemben vele az iparosok zsinagógája, itt a régi bethamidrás, középen leterített asztal és egy szék, amely egyben almor és tanszék. Oldalt gyalulatlan padok, szanaszéjjel tépett talmudi könyvek. A plafonról a rég zsinagógák tiszteletreméltó, poros rézgyertyatartói unatkoznak.

Fiatal, vidámszemű zsidó magyaráz: — Kilencven bocher tanul a rabbinál talmudot, a haladottabbak „Jóre deát” is. Szorgalmasan tanulnak, hál’Istennek. Olyanok a viszonyok — mondják az öregek —, mint egykor a nagy rebbe, reb

Mendele idejében. Jöjjön és nézzen be ebbe a lakásba.

A lakás alacsony, de világos. Proletár emberek hajléka.

— Látja, itt élt és itt dolgozott a nagy rebbe. Itt írta leghíresebb rezponzumait, itt gondolta ki legszebb szónokait, amiket ma is szájról-szájra adnak. Két kicsi szoba volt a lakása. Nem volt villany, nem volt vasut, nem volt rádió, de volt vallásosság, volt cedoko, volt Tóra.

— Azért, hál’ Istennek, van ma is! — jegyzem meg.

— Van, van! De ez már más. Ma az emberek reprezentálnak vele. Azelőtt a szívekéből jött. Tüz volt, fákltyatüz, magasra lobogott. Ma villanytűz. Be van szorítva egy üveg alá és sokszor kikapcsolják.

Ebben megegyeztünk. Sokszor kikapcsolják, bizony.

A ház előtt megismerkedtem egy ismert chasziddal, reb Avrohom Bindi-gerrel.

— Hallottam, itt is valami chaszid-kiválás van a hitközségben. A képviselő-testület néhány tagja kivált és azon gondolkodik, hogy, kolozsvári mintára, külön hitközséget alakítson — mond.

Visszahököl.

— Mentis Isten! Kiléptünk, igaz, de már vissza is léptünk. Ugy történt kérem, hogy a választáson megállapodást volt közöttünk és az iparosok között. Mi nyolc nevet terjesztettünk eléjük, hogy ők ötöt válasszanak ki. Ők adnak nyolcat, mi is kiválasztunk ötöt. Ezek aztán rákerülnek a hivatalos listára. Beesületes, tisztességes megállapodás ez?

— A legkorrektebb a világon.

— Ugye? De mi történt? Az, hogy amikor mi kiválasztottuk a nekünk megfelelő öt embert és odatettük a Poale Cedek elé, Neisz József, aki kiestt a nyolc közül, nekirohant esernyőjével Xander Efraimnak és eltörte a hátán. Mondja kérem, lehet erre mással válaszolni, minthogy mi ötten egyszerűen kiváltunk.

— Valóban, erre nem lehet más válasz!

— De kiválni a községből és más községet alakítani? Isten őríz! Neisz József fel azért lehet egy községben élni. Különösen most, hogy din-tóra előtt becsánatot kért és azt mondotta, hogy neki nem volt szándékában Xandert megverni, neki mindegy volt, hogy kit ér az esernyő. Mint az egykori suszter, aki az inas felé dobta a kalapácsot, de a feleségét találta. Így is jól megbüntették ezer lejre a zsidó kórház javára és a dolog el van intézve. Visszamaradtunk és most béke van.

Béke, béke, ez a fontos. Ebben az inséges, pénztelen világban legalább békénk legyen bőségesen. (sz. i.)

— Eltemették Maria Orskát. Bécsből jelentik: Maria Orskát, az öngyilkossá lett híres német színésznő óriási közönség részvéte mellett temették el tegnap a hietzingi temetőben. A temetésen sem ének, sem beszéd nem hangzott el. Csak a temetést végző pap emlékeztet meg röviden a sorstragédiáról, melynek a híres színésznő áldozata lett.

Száraz anyagból készült butorainkat a nagy készletre való tekintettel mélyen leszállított árban áruljuk.

FISCHER ALBERT

butorárháza Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 61.
Fióklarakat: Str. Regina Maria 10.

teft
Moldovában
Óriá

Bucaresti-Bu Kelet tudósítója vinai árvizek, mai számunkba elképzelhetetlen lönösen Bacău csapást az árvíz résztül valóság Bacău városár és apró mellék tetlen méretek ván az egész v egy nyolcszáz ár. Háromezer értelmében haj gasabban fekvő meg most mag borzalmas ór Egyes házak menekültek el, bentfelejtették zakban és csak került kiment háznak teljesen összedőltek, rés őket az ár. A permanenciába roslutakat élel ellátni.

Targu-Neamt sen víz alatt a lakhatatlanná mas gyorsaság közben öt emb bokban. Reng nagy háziállat ros a szó szoros és a közlekedés nem lehetséges óriási kerülőve Ugyanilyen s megyében, ahol Roman városár elárasztotta. városkában har ár, két paraszt a habok martal

Csernovitzi lungmegyében va és Moldovita rükből, Gura-H községek alacs vannak. Cserno métert emelke nincsen veszel fekszik. Elővig ből a Prut hid, vinai árvizek csaknem teljes gyelországi Lengyelország óriási késéssel A gazdasági német bizottsá sel érkezett ság elnöke bel ságos utazásba sze valahol Le az árvíz miatt

Br az

Brassó, májtük már, hogy dovita folyók hatalmas terü aradást a hete ták. Ezen a k ahol egy hét d eső és így nem nem védett fo A vasúti forg főre virradó é ras—Szeben k tudnak vonato felé tegnap éj litották le a f

Lehuzó
Rézlén

Ilnek iták

a banda egyik tagját...
felel meg.

akiket közös...
azt...
Fara...
máshová zárják el...
zajuk, mert ők nem...
gukért, hogy éjszaka...
ele.

félig ellátiasodott...
meg vannak győződ...
nevű kollégájuk hoz...
ésétlenségüket.

Jöjjen és nézzen be...
de világos. Proletár

és itt dolgozott a nagy...
reesebb rezsumait...
egsőbb szónoklatait...
ról-szájra adnak. Két...
lakása. Nem volt rádió...
asut, nem volt rádió...
ág, volt cedóko, volt

tennek, van ma is! —

ez már más. Ma az...
álnak vele. Azelőtt a...
z volt, fátylatiz, ma...
a villanytűz. Be van...
alá és sokszor kikap-

ztünk. Sokszor kikap-

gismarkedtem egy is-
reb Avrohom Bindi-

t is valami chaszid-ki-
zsgében. A képviselő-
tgája kivált és azon...
r, kolozsvári mintára,
t alakítson — mon-

Kiléptünk, igaz, de...
tünk. Ugy történt ké-
száson megállapodást...
az iparosok között. Mi...
ztettünk elejűk, hogy...
k ki. Ők adnak nyolc-
tunk ötöt. Ezek aztán...
galos listára. Beesüle-
gállapodás ez?

bb a világon.
ni történt? Az, hogy...
lasztottuk a nekünk...
bert és odatettük a...
Neisz József, aki ki-
nekirohant esernyő-
rainnak és eltörte a...
rem, lehet erre mással...
y mi öten egyszerűen

ne nem lehet más vá-
községből és más köz-
töriz! Neisz József...
községben élni. Kü-
din-tóra előtt becsá-
mondotta, hogy neki...
ában Xandert meg-
gy volt, hogy kit ér...
z egykori suszter, aki...
a kalapácsot, de a...
gy is jó! Megbüntet-
dó kórház javára és...
tézve. Visszamarad-
van.

fontos. Ebben az in-
lágban legalább bé-
tesen. (sz. i.)

aria Orskát. Bécsből...
rskát, az öngyilkossá...
színésznőt óriási kö-
mellett temették el...
temetőben. A teme-
em beszéd nem hang-
netést végző pap em-
en a sorstragédiáról...
ínésznő áldozata lett.

szült butorainkat a...
tekintettel mélyen...
ában áruljuk.
ALBERT
Cal. Reg. Ferdinand 61.
Regina Maria 10.

Hét halottja van a regáti árvizeknek

Háromezeröttszáz embert tett hajléktalanná Bacauban az árvíz

Moldovában csaknem valamennyi város víz alatt van. Brassó-megyében is halottja van az árvíznek

Óriási késéssel közlekednek a vonatok Moldovában és Bukovinában

Bucuresti-Bukarest, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A regáti és bukovinai árvizek, melyeknek pusztításairól mai számunkban már beszámoltunk, elképzelhetetlen méreteket öltöttek. Különösen Bacău városa szenvedett súlyos csapást az árvíz miatt. Négy napon keresztül valóságos felhőszakadás ömlött Bacău városára s a Beszterce-patakot és apró mellékfolyócskáját elképzelhetetlen méretekre dagasztotta. Ugyszólván az egész város víz alatt áll. Mintegy nyolcszáz házat teljesen elöntött az ár. Háromezeröttszáz ember a szó szoros értelmében hajléktalanná lett és a magasabban fekvő házak padlásain huzza meg most magát. Az árvízkarosultak borzalmas órákat éltek keresztül. Egyes házak lakói olyan fejvesztetten menekültek el, hogy a gyermekeket bentfelejtették a víz által elöntött házakban és csak óriási nehézségekkel sikerült kimenteni őket. Tizenöt-husz háznak teljesen nyoma veszett, részben összedőltek, részben magával ragadta őket az ár. A város vezetősége állandó permanenciában van, hogy az árvízkarosultakat élelemmel és ruhával tudja ellátni.

Târgu-Neamt víz alatt

Târgu-Neamt városka csaknem teljesen víz alatt áll. Több száz ház teljesen lakhatatlanná vált. A víz olyan borzalmas gyorsasággal jött, hogy menekülés közben öt ember életét vesztette a habokban. Rengeteg apró jószágot és nagy háziállatot sodort magával. A város a szó szoros értelmében izolálva van és a közlekedés vasuton egyáltalában nem lehetséges, szekeren pedig csak óriási kerülővel.

Ugyanílyen súlyos a helyzet Roman-megyében, ahol a Moldva öntött ki és Roman városának külső részeit teljesen elárasztotta. Moldvában Podul-Iloaei városkában harminc házat öntött el az ár, két paraszt: Gh. Sandu és I. Letcan a habok martaléka lett.

Lebontották a Prut hidját

Csernovitz jelentés szerint Câmpulung-megyében a Bistrita, Dorna, Moldova és Moldovita folyók kiöntöttek medrükből, Gura-Homorului és Câmpulung községek aleacsonyabb részei víz alatt vannak. Csernovitzban a Prut három métert emelkedett, a város azonban nincsen veszélyeztetve, mert hegyen fekszik. Elővigyázatossági rendszabályból a Prut hidját lebontották. A bukovinai árvizek miatt a vonatközlekedés csaknem teljesen megszakadt. A lengyelországi árvizek miatt Románia, Lengyelország és Németország között óriási késéssel közlekednek a vonatok. A gazdasági tárgyalásokra kiküldött német bizottság egy része nagy késéssel érkezett meg Bukarestbe. A bizottság elnöke belebetegedett a viszontagságos utazásba. A bizottság másik része valahol Lengyelországban elmaradt az árvíz miatt.

Brassóban is halottja van az árvíznek

Brassó, május 20. Röviden jelentjük már, hogy az Olt, Moldva és Moldovita folyók kiléptek medrükből és hatalmas területet árasztottak el. Az áradást a hetek óta tartó esőzések okozták. Ezen a környéken voltak helyek, ahol egy hét óta szakadatlanul esett az eső és így nem esoda, ha a gátaikkal nem védett folyók kiléptek medrükből. A vasúti forgalom a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka elakadt és a Fogaras-Szeben közötti vonalon ma sem tudnak vonatot átbocsajtani. Kolozsvár felé tegnap éjszaka átszállással bonyolították le a forgalmat.

Lehuzóprés

Rézlénia

kerestetik sürgősen megvételre. Cím a kiadóban

Az árvíznek halottja is van. A Brassó közelében fekvő Derestyé község mellett egy fiatalember akart áthaladni a Tömös folyón keresztülvezető palán. A fiatalember a tajtékzó áradat

felett hirtelen elvesztette egyensúlyát és belebukott a folyóba, amelyben halálát lelte. Holttestét Derestyé községtől száz méternyi távolságban fogták ki. Az árvíz természetesen nagy kárt

Egy szerencsés véletlen eloltotta az olthatatlannak hitt runcui szondatüzet

A szonda egyik oldala ráomlott a tűz fészkeire és ez oltotta el a tüzet. Moreniban is meg fogják próbálni nem-e lehetséges a szonda oldalfalának bedöntésével a tüzet eloltani

Bucuresti-Bukarest, május 20. A romániai petróleummezők legértékesebb telepén, Runcu-Scorteniben három nap óta megállt minden munka. A Steana Românei petróleum társaság 31-es számú szondához hasonlóan hónapokig tarra mutat, hogy a morenii 160-as számú szondához hasonlóan hónapokig tartó munkával sem lesz lehetséges a borzalmas lánggal égő szondát eloltani.

A 31-es számú szonda — amint azt már jelentettük, — naponta majdnem száz vagon nyersolajat produkál és a szombati iszonyu robbanás után már több, mint nyolc hatalmas petróleum

rezorvár felrobbant. A szonda égése valóságos olajtengerré változtatta át a környéket. A szondától csak alig pár száz méternyi távolságban levő község lakói borzalmas órákat élnek át a robbanás óta. A nyers petróleum hatalmas pataként folyik le a faluba, óriási petróleum tavak képződnek és ha ez a lefolyó petróleum is lángra lobban, akkor pillanatok alatt elpusztul az egész falu. Egő látatengerré válhat minden pillanatban a falu környéke.

Bucuresti-Bukarest, május 20. A runcui szondatüzet tegnap este kialudt, még pedig annak következtében, hogy a

okoz a természetben, Brassó környékén több hold buza szántóföld van víz alatt. Bukarestből bizottság szállott ki a helyszínére, amely a segélyakciót és kárbebecslési munkákat irányítja.

Bucuresti-Bukarest, május 20. Az árvizek súlyos károkat okoztak a CFB-nek. A Sereth folyó elöntötte Botosani-megye nagy részét, többek között a Botosani-Veresti vonalat, továbbá a Bacău-Pantanele közötti vasutvonal nagyrésze is víz alá jutott. A Buzău-folyó a Rosete és Faurei közötti hidat és a Buzău-brailai vasutvonalat veszélyezteti. Az Olt vize a Râul-Vadului-Nagyszeben vasutvonalon okoz forgalmi nehézségeket. Bukovinában a legtöbb vasutvonalon szünetelni kénytelen a vasúti forgalom és több állomás is teljesen víz alatt áll.

szonda egyik oldala beomlott és a föld rázuhant a tűz fészkeire, elfojtva azt. A véletlen ilyen körülmények között segítségére jött az oltási munkálatoknak, amelyek addig nem vezettek eredményre és megemeltette a további veszedelemtől Scorteni községet, amelynek már a kiürítését is elrendelték volt. A hatóságok most vizsgálatot tartanak a katasztrófa okainak kiderítésére. Azt hiszik, hogy a runcui szonda égésével kapcsolatban Moreniben is meg fogják vizsgálni, nem lehetséges-e a szonda oldalfalának bedöntése a tüznek ilyen módon való elfojtása.

A kormánypart hivei és a liberális ágensek összeverekedtek Bukarest utcáin a Viitorul terjesztése miatt

A katonaság csak nagy nehezen tudta szétválasztani az egymással szembenálló tábor A nemzeti-parasztpárti hivek felcsaptak lapeikobzóknak

Bucuresti-Bukarest, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Viitorul mai számát újra elkobozták. Az elkobzás megint nem ment simán és a főváros utcáin újra felháborító jelenetek zajlottak le. A liberálisoknak, mint minden nap, sikerült most is egy halom újságot kicsempészni a nyomdából s azokkal megint elárasztották a forgalmasabb utcákat. A rikkancsok keresztültörték a csendőrkordonokat, amiben liberális kortések voltak segítségükre. A Calea Victoriei-en egy rikkancsnak a kezéből egy nemzeti parasztpárti polgár kikapta a laptüzekeket, mire liberális ágensek olyan súlyosan elverték, hogy kórházba kellett szállítani.

A Str. Academien negyven németi parasztpárti vojnik verődött össze, akik összeszedték a Viitorul példányait, máglyába rakták és felgyújtották a lapkötegeket. A liberális polgárok megakarták akadályozni a lapok elégetését, mire a két csoport összeütközött egymással. Az összeütközés során számos sebesülés történt. Floreescu gimnáziumi tornatanárt egy Gogu Croitorul nevű nemzeti parasztpárti egy hatalmas doronggal úgy fejbeverte, hogy a tornatanár eszméletlenül terült el. Az összeütközés során érkezett a helyszínére Codin Stefanescu vezetőügyész és I. Stanescu vizsgálóbíró, akik a katonaság és csendőrség segítségével helyreállították a rendet.

A belügyminisztérium, a nap-nap után megismétlődő botrányok miatt erőlyes intézkedéseket fogantatosított, hogy a hasonló utcai jelenetek elejét vehesse.

Vaida belügyminiszter ma délelőtt magához kérte a lapok munkatársait és arra kérte őket, ne igazsák a közvéleményt az alkotmányos kérdés folytonos vitatásával.

Bucuresti-Bukarest, május 20. A liberális pártkörben állandó nagy az élénkség a Viitorul terjesztése körüli utcai esetpatékkal kapcsolatban. De ugyancsak nagy a mozgolódás a nemzeti parasztpárti klubban is, ahol azt hangsúlyozzák, hogy ellenoffenzívát kell indítani a liberálisokkal szemben és ha

a hatóságok respektálják a liberális ex-minisztereket, majd a nemzeti parasztpárt tömegei nem lesznek olyan kíméletesek és elveszik kedvüket az elkobzott

lapok terjesztésétől. Hangoztatják, hogy a liberálisok guerila harcát meg kell szüntetni, mert az a hatósági tekintélyt assa alá.

Bécs város ünnepelt egy százéves zsidó asszonyt

„Azt hiszem, a munka tartott életben“ — mondja Karolina Schulhoff

Bécs, május 20. Az osztrák fővárosban tegnap szép ünnepség zajlott le. A Schwartzspanier-strasse 15. szám alatt lévő házban lakó Karoline Schulhoff nevű asszony századik születésnapját ünnepelték és ebből az ünnepelésből részt kért magának Bécs városa is. Az öreg asszonyt valósággal elhalmozták ajándékkal, főleg virággal. Bécs városa egy száz szál rózsából álló csokrot küldött a matrónának. A zsidó hitközség, tekintve, hogy a százéves asszony zsidó származású, küldöttséggel képviseltette magát, ugyszintén számos jótékony egyesület is. Felvonultak a száz éves asszony öt gyermeke, (nyolc meghalt), tizenhat unoka és négy dédunoka. Schulhoff Karolina a rendezőket arra kérte, hogy lehetőleg délután csinálják az ünnepségeket, mert délelőtt főzni kell.

A jubiláns zsidó asszony egy újságról elmondta, hogy véleménye szerint mi tartotta meg őt az élet számára.

— En azt hiszem, hogy a munka volt az, amely engem életben tartott. Ötvenhárom évig Budikában, Bécs mellett gazdálkodtunk. Éjjel-nappal el voltam látva munkával és az volt a szerencsém, hogy férjemmel békében éltem. Lehet, ha veszekedő férjjet kapok, akkor el megy a kedvem a dologtól és akkor már nem lennék ezen a földön. Igaz, én is sokban hozzájárultam férjem jókedvéhez. Már anyám megtanított arra, hogy a férj előtt vidám arcot kell mutatni akkor is, ha belülről nem vidám az asszony. Ne felejtsük el, a férj a ház koronája és neki különleges helyze-

tet kell biztosítani a családban.

Az életmódjáról szólva, megemlítette, hogy kevés húst eszik, sokat van a levegőn és munkaközben is mindig énekel. Még most is, száz éves korában elneki a hetven-nyolcvan éves népdalokat és csodálatos frissességgel szavalja a régi német költeményeket. Nagyon sajnálja, hogy mindössze tizenhat unokája van, megérdemelte volna, hogy legalább százan legyenek. Férjét huszonhat évvel ezelőtt vesztette el, azóta leányainál élt, hét év óta Bécsben lakó leányánál. Őrül a tavasznak és a zsidó küldöttségnek azt mondotta, hogy nagyon szeretné őket ötven év múlva viszontlátni.

— Véres verekedés Németországban nemzeti szocialisták és kommunisták között. Berlinből jelentik: Halle közelében Weissenfelsnél nemzeti szocialisták és kommunisták között félórás tömeges verekedésre került a sor, melynek számos sebesültje van. A kommunisták a nemzeti szocialisták egy autóját kövekkel megdobálták és a gépkocsit az árokba fordították. A bennülők súlyosan megsérültek. Erre mindkét részen tömegek vonultak fel és nagy verekedés kezdődött, melynek katonai karhatalom kivonulása vetett véget. 265 kommunista és 180 nemzeti szocialistát letartóztattak.

Dr. Hoffmann Miksa: A házasság a régi hébereknél a Biblia és Talmud alapján. Ara 68 lej az Uj Kelet könyvosztályában.

A palesztina-kormány váratlanul visszavonta a kiadott munkásbevándorlási engedélyeket

Csak a Simpson-vizsgálat lefolytatásának idejére állították le a bevándorlást. A Jewish Agency és a világ zsidó-közvéleménye tiltakozni fog a bevándorlás letiltása miatt, ami a mandátum flagrns megsértését jelenti

Cluj-Kolozsvár, május 20. A múlt év augusztus havában Palesztinában lezajlott események óta a cionizmus és Palesztina problémája az angol közvéleményben, parlamentben és sajtóban állandóan napirenden vannak. Nemrég érkezett Londonba az arab delegáció, hogy a mandátum hatályon kívül helyezése és ezzel kapcsolatos követelések keresztülvitele érdekében folytasson tárgyalásokat az angol kormánnyal és informálja ilyen irányban az angol közvéleményt. Ezzel egyidejűleg nap-nap után interpellációk és felvetett kérdések kapcsán szóba kerül Palesztina az angol parlamentben. Az angol kormány mindaddig nyilatkozataiban a jövő terveit és a teendő intézkedéseket illetően nagyon rezervált volt. Az utóbbi napokban azonban — úgy látszik — kezdnek már megérelelni az illetékes tényezőkben azok az elhatározások, amelyek a követendő Palesztina-politika irányát fogják megszabni. Az első lépés, amelyet az angol kormány a Shaw-jelentés alapján tett, az volt, hogy Sir John Simpson, gyarmatügyi hivatalnokot Jeruzsálembe küldte a földvásárlás és a bevándorlással kapcsolatos kérdések tüzetes megvizsgálására. A palesztinai héber sajtó Simpson küldetését nagy elégedetlenséggel fogadta, míg a Jewish Agency vezetősége az angol kormány ezen lépését helyesnek minősítette. Az események most gyors egymásutánban következnek. A Londonba utazott arab delegáció, az arab sajtó jelentése szerint, megszakította az angol kormány által folytatott tárgyalásait és dolga végezetlenül hagyja el Londont. Az angol kormány hivatalos kommunikációja szerint nincs szó a tárgyalások megszakításáról, mert hiszen a kormány jóakaratulag tudomásul vette az arab delegáció kívánságait a fenntartással, hogy kívánságaik csak annyiban vehetők figyelembe, amennyiben azok nem ellenkeznek a mandátummal.

nyugodnunk. A palesztinai munkásszervezetek és a Jewish Agency jeruzsálemi exekutívája számszerű adatokkal bizonyították be a palesztinai kormányt, hogy ma Palesztinában zsidó munkásokban hiány van. Ugy a kolóniákban, mint a városokban károsan érzeti már a hatását ez a munkáshiány. A palesztinai kormány ezen megdöntöhetetlen tények hatása alatt határozta el magát, nehéz tárgyalások után, a 3300 munkáscertifikát engedélyezésére. Semmi kifogásunk az ellen, hogy az angol kormány a Shaw-jelentésben kihangsúlyozott földvásárlás és bevándorlás kérdéseit szakszerű és objektív vizsgálatnak vesse alá, mielőtt végleges intézkedéseket foganatosít. Azonban tiltakozni kell az ellen, hogy minden gaz-

dasági ok nélkül a mandátumot ilyen flagrnsan megsértő rendelkezést hozzon. Az ország munkáskezére vár, a galuth országában ezerszámra állnak utrakészen már évek óta chaluok és most érthetetlen okokból a palesztinai kormány visszavonja a nehezen engedélyezett munkáscertifikátokat. Az egész cionista és zsidó közvélemény elvárja a Jewish Agencytól, hogy a legerélyesebben fog tiltakozni a mandátárius hatalom ezen eljárása ellen és végre tisztázzon fogja a kérdéseket, amelyek az egész Palesztina-munkát súlyosan hátráltatják és a világ zsidóságában rendítik a hitet kormányok és Népszövetség által szankcionált szerződésekben.

Dr. Szónyi Géza.

Ma megkezdődik és június 30.-án teljes befejezést nyer a harmadik rajnai zóna kiürítése

Páris, május 20. A Quai d'Orsay-n Tardieu ma Briand, Maginot és Guillemot tábornok, a rajnai megszálló csapatok parancsnoka jelenlétében folytatott megbeszélést v. Hoesch német nagykövettel a harmadik rajnai zóna kiürítéséről. A francia miniszterelnök megerősítette a német nagykövet előtt is, hogy a francia kamarában tett bejelentéséhez képest a Young-terv életbeléptetése előtt már utasítást adott a rajnai kiürítés megkezdésére, amely június harmincadikán teljes befejezést nyer és

ennek megtörténtét a német kormány annak idején hivatalos jegyzékben fogják közölni. A két államférfi megállapította, hogy a kiürítés időpontja tekintetében teljes az egyetértés a két kormány álláspontjai között. Páris, május 20. Wiesbadenben a nemzetközi Rajna-bizottság francia fődelegátusa kijelentette, hogy a rajnai harmadik zóna kiürítése ma megkezdődik s június harmincadikán az utolsó francia katona is elhagyja a megszállási zóna területét.

A konzervatívok ismét a munkanélküliség miatt interpelláltak az angol munkáskormányt

London, május 20. Az alsóház mai ülésén a kormány a munkanélküliség újabb jelentős emelkedése miatt ismételten konzervatív interpellációk pergőtüzébe került. Thomas főpécsetőr válaszában kénytelen volt a munkanélküliségi statisztikát előterjeszteni s ennek során elismerni, hogy a munkanélküliek száma az utóbbi héten 27 ezerrel szaporodott. A miniszter ezuttal sem tudott más megokolást adni, mint a gaz-

dasági helyzet rendkívüli súlyosbodását. Benn indiai miniszter egy interpellációra adott válaszában bejelentette, hogy 40 indiai napilap és 17 folyóirat elmulasztotta letenni óvadékát s ezek meg is szüntették megjelenésüket. London, május 20. Az alsóházban a konzervatívok előterjesztéseit a munkanélküliség kérdésével kapcsolatban 224 szavazattal 209 ellenében elvetették.

Egy angol tábornok szenzációs könyvben tárja föl a háboru borzalmait

London, május 16. Anglia politikai és irodalmi világát szenzációs háboru könyv foglalkoztatja. Egy angol tábornok, aki nem is valjára magát pacifistának, megdöbbentő könyvet írt a háboru ellen. Eddig is megjelentek Remarque szerű novellisztikus és háboruellenes tendenciájú művek Angliában, katonák, katonatisztek, lelkesek nyíltsággal ismertették a háboru borzalmait, de tábornok, akinek mellé számos háboru kitüntetés — disziti, ilyen természetű könyvet nem írt. A szenzáció ma minden más eseményt háttérbe szorít. F. P. Crozier brigádtábornok könyve: „A „Brass hat in No-mans land“ (Törzstisztek a lövészárk előtt) ma a legolvasottabb és legvitatottabb műve Nagybritanniának.

kos formáit ölti. Vagy el kell törölni a háboru, vagy fel kell ismerni a tényt, hogy a háboruban minden eszköz meg van engedve a győzelem és az ellenségeskedések érdekében.

Föl kell kelteni a vérszomjat!

A háboru nélkülözhetetlen eszköze — írja Crozier — felkelteni a katonákban, épügy, mint a lakosságban a vérszomjat. A háboruban a vérszomjat felkeltik azzal, hogy a katonákat kioktatják a bajonettek kezelésére. A háboru propaganda nem egyéb részegítő mérénél. A propaganda követeli a bestiálitást. Enyhe jószívű embereket is rá kell venni arra, hogy „vért lássanak“. Mindennek ezt a célt kell szolgálnia, még a templomoknak is. A háboru az ördögöllel való kompromisszum. A háboruban a keresztény ország megszünt kereszténynek lenni, úgy, hogy tábori papok egészen fölöslegessé válnak. Hiszen vannak közöttük kitünő emberek, akik a szeretetudományok körül hasznosítani tudják magukat, de a háboruban nines semmi keresnivalójuk.

A tábornok pályája

Crozier generális néhány évig mint szabaltérny tiszt vett részt számos hadjáratban. 1908-ban kilépett a hadseregből és amikor 1914-ben kiütött a világ-

A kémia legújabb vívmánya szerint fest, tisztít CZINK, Cluj

háboru, mint kapitány reaktiváltatta magát. Gyorsan karriert csinált: őrnagy, vezérőrnagy és dandár parancsnok lett a háboru éveiben. A háboru után, rövid ideig a litván kormány katonai szervezője volt. 1920-ban egy angol önkéntesekből álló katonai formációt vezetett az írlandi zavargások elnyomására. A brit katona — írja — nagyon jóindulatú fickó, noha némelykor „hidegre készíti“ a foglyot, ahelyett, hogy hátra vinné. Figyelemreméltó dolog, hogy milyen kevés, ugynevezett civilizált bünyű kerül a hadbírósgok elé. Ami magát a háboru illeti, itt a lovagiasságnak, az önfeláldozásnak és egyben a barbár aljasságnak bő tere van. A magasrangú tisztnek dolga a lehető legjobb nagyszámú ágyutöltelék rendelkezésre bocsátani. Mindenesetre jobb lenne, magát a háboru kiirtani, mint azt a reményt táplálni, hogy a háboru másképp is lehet vezetni, mint brutális erővel és brutális módszerekkel.

Amikor az uniformis megléveszt

Crozier generális saját tapasztalatait közli a könyvben és elmondja, hogyan kellett revolverekkel és gépfegyverrel letarolni azokat a katonákat, akik csapataiktól visszamaradtak. 1918-ban a brit hadvezetőség inkább politikai okokból, mint katonai szükségességből portugál egységeket vitt a frontba. Amikor a portugálok, akiknek a háboru egyáltalán nem volt szívügyük és megfutamodtak, az angolok százzal kaszálták le őket gépfegyverekkel. Amikor ezt a portugál kormány szóváltotta, az angol hadvezetőség azzal intezte el a dolgot, hogy a portugál uniformis nagyon hasonlít a németekéhez.

Egy borzalmas kivégzés

Az angol katonai kritika Crozier könyvében főleg azt az élményt kifogásolta, amelyet egy halálra ítélt katonáról mond el a könyvben. A katonát két évi szolgálat idegbeteggét tett, úgy, hogy a frontról dezertált. A hadbírósg halálra ítélté. A halálraítelt kivégzését megelőző éjszaka egy nagy whyskivel telt üveget csempészték be cellájába, úgy, hogy a szerencsétlen katona a kivégzésnél teljesen eszméletlen volt. A lövések leadása után az orvos konstataulta, hogy az elítelt még mindig nem halt meg. Erre a szolgálattétő katonatiszt revolveréből kötelességszerűen még néhány lövést tett az elíteltre. Ezt a katonatisztet a tábornok magához kérte éjszakára, hogy alkohol mellett visszanyerje lelki egyensúlyát. Reggel az elítelt még mindig nem halt meg. Ott feküdt eszméletlenül, mire kötelekkel egy karóhoz kötötték, újra sortüzet és a delikvens még mindig nem halt meg. Ekkor egy fiatal hadnagy végre elintézte...

Köteletének egyik fejezetében elmondja a fogoly sorsát. Rendszerint kiválasztják őket és csak a kiválasztottaknak kegyelmeznek meg. A foglyokkal való bánásmódot ugyan rendezik a különböző nemzetközi egyezmények, a háboruban azonban milderre fittyet hányanak. Borzalmas színekkel rajzolja meg egy lefegyverezett fogolycsapat felkötölését.

A times szerint a Young-terv rendkívül áldásos lesz Európa gazdasági életére

London, május 20. A Times örömmel regisztrálja a Jounge-tervezet életbeléptét. Hangsúlyozza, hogy áldásos hatását már nemcsak éreztetni fogja egész Európa gazdasági életében, mert a legyőzöttek megszabadultak a határozatlan pénzügyi követelések lidérenyomásától s hitelképességüket visszanyerve gazdasági életüket újjáépítő munkához kezdhettek. A lap szerint csak a jövő fogja megmutatni, hogy a Jounge-tervnek milyen nagy hatása lesz a világ gazdasági jövőjének alakítására.

Egy belga festőművész tragédiája. Brüsszelből jelentik: Maubenge városában tegnap egy fiatal belga festőművész a nyílt utca során hat revolverlővéssel agyonlőtte a menyasszonyát. A drámát féltékenység okozta. Egy rendőr le akarta tartóztatni a gyilkost, mire az két revolverlővéssel súlyosan megsebesítette. Többen üldözőbe vették és sikerült ártalmatlanná tenni. Be akarták kísérni, a gyilkos festő azonban kiszabadította magát és a szívébe lött. Rögön meghalt.

A 111.000 a Z

Cluj-Kolozsvár Kelet tudósítójátok óta öles pladátumot és Erdélszág határain tu ménytelenes vágya a dátum. Páratlan érdeklődés, amely játéka iránt meg

Tegnap delutáni lozsvári városház tét vette a Zsidó zása. Már a ke megindult a töm házára. Fél hat tömve volt a hat mat ütött az óra tak árszavta a so kaságával.

A teremben sz lönbözőbb foglal adalmi osztályho nes képét nyújtó zetiségi különbs van igazán egész nemzsidók vára Szorongó, feszült kon rózsán remé kan szoronganak lán a betevő fa guktól, csak hog jussanak. Sokan játéktól új ez akik hatalmas te reményekre.

Az emelvényen ság: Dr. Sebesty közjegyző és Col Három óra ut dr. Sebestyen Jé egyesület elnöke, nyelvü beszédében sület s a szegény szönetet mond a egyesülettel szem mukért.

Ezután bizalmi sorsjegyszámokat rab sorsjegyszám képező hatalmas

Lázias izgalom zepette kezdetét éves Fülöp René bájos kisleányt, ják egy székre é mot. 105.877, kiál véd. Az első nye

A száz darab huzását egyhang Az emberek itt nehogy az ő szán denki reménység nyek felé sóváro. Következnek a huzása. Az érde emelkedik. Ez az zonyos pluszt jel szemben.

A 2000 lejes n sor. Az emberek záikat és lázasat tott számokat.

Az izgalom egy lejes nyereménye rek firkészó szem mozdulatot, amel nik.

Tessék meg kiáltják több old A henger forog 25.000 lej.

Mindenki kezé Kikiáltják a nye berek egymásra nines jelen.

50.000 lej! Felfokozott izg teremben. Ujra számot. Nyertes zik.

Az izgalom m magával ragadja tagjait is: 100.000 lej!

Mindenki felel szeszorulnak a s legzetfojtva figy kikiáltják a nye 111.006! A nye donosa azonban.

A mai huzás Dr. Pordea közje sorsjátékot szero folytatják. Az e lelkükben magu boldog reménysé

A mai huzás nyeket sorsolták 100 lej nye

A 111.006-os számú sorsjegy százezer lejt nyert a Zsidó-kórház sorsjáték mai húzásán

Oriási érdeklődés és izgalom közepette zajlott le a sorshúzás első napja Ma szerdán fél hat órakor folytatják a sorsolást

Cluj-Kolozsvár, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Május 20! Hónapok óta öles plakátok hirdetik ezt a dátumot és Erdélyszerte, de talán az ország határain túl is sokezer ember reményteljes vágyakozását jelentette ez a dátum. Páratlanul áll az a hatalmas érdeklődés, amely a Zsidó Kórház sorsjátéka iránt megnyilatkozott. Tegnap délután három órakor a kolozsvári városháza dísztermében kezdetét vette a Zsidó Kórház sorsjáték-húzás. Már a kora délutáni órákban megindult a tömegek özönlése a városházára. Fél háromkor már zsúfolásig tömve volt a hatalmas terem. Mire három utótt az óra, a folyosók is el voltak árasztva a sorsjegytulajdonosok sokaságával.

A teremben szorongó tömeg a legkülönbözőbb foglalkozási ágakhoz és társadalmi osztályhoz tartozó emberek színes képét nyújtja. Felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül képviselve van igazán egész Kolozsvár. Főképpen zsidók vároznak a tömegben. Szorongó, feszült várakozás. Az arcon rózsás remények tündökölnék. Sokan szoronganak a tömegben, akik talán a betevő falatot vonták meg maguktól, csak hogy sorsjegy birtokába jussanak. Sokan vannak, akik a sorsjátéktól új egzisztenciákat remélnek, akik hatalmas terveket építettek a nyereleményekre.

Az emelvényen ül az ellenőrző bizottság: Dr. Sebestyén József, dr. Pordea közjegyző és Colfescu ügyész. Három óra után emelkedett szólasra dr. Sebestyén József, a Zsidó Kórház-egyesület elnöke, aki román és magyar nyelvű beszédében a Zsidó Kórházegyesület s a szegény betegek nevében köszönetet mond a közönségnek a kórház-egyesülettel szemben tanúsított bizalmukért.

Ezután bizalmiférfiak átvizsgálják a sorsjegyszámokat, majd a 150 ezer darab sorsjegyszámot elhelyezik az urnát képező hatalmas hengerben.

Lázás izgalom és feszült figyelem közepette kezdetét veszi a sorsjáték. A hat éves Fülöp Renét, a húzásra kiszemelt bájos kisleányt, az urna előtt felállítják egy székre és kihúzza az első számot. 105.877, kiáltja ki dr. Ligeti ügyvéd. Az első nyertes szám.

A száz darab 100 lejes nyerelemény húzását egyhangú érdeklődés kíséri. Az emberek itt inkább arra figyelnek, nehogy az ő számukat huzzák ki. Mindenki reménye a nagyobb nyerelemények felé irányog.

Következnek a 200 lejes nyerelemények húzása. Az érdeklődés lassu tempóban emelkedik. Ez az első összeg, amely bizonyos pluszt jelent a sorsjegy árával szemben.

A 2000 lejes nyereleményekre kerül a sor. Az emberek itt előszedik már ceruzáikat és lázasan jegyezgetik a kikiáltott számokat.

Az izgalom egyre növekedik. A 10.000 lejes nyereleményeket huzzák. Az emberek fürkésző szemmel kísérik minden mozdulatot, amely az urna körül történik.

— Tessék megforgatni a hengert — kiáltják több oldalról.

A henger forog. 25.000 lejt.

Mindenki kezében tartja sorsjegyét. Kikiáltják a nyertes számokat. Az emberek egymásra néznek. A nyertes nincs jelen.

50.000 lejt!

Felfokozott izgalom morajlik végig a teremben. Ujra kikiáltják a nyertes számot. Nyertes azonban nem jelentkezik.

Az izgalom most tetőfokára hág és magával ragadja az ellenőrző bizottság tagjait is:

100.000 lejt!

Mindenki felemelkedik helyéről. Összeszorulnak a szívek. Az emberek lélegzetfójtva figyelnek. Néma csendben kikiáltják a nyertes számot:

111.006! A nyertes szám boldog tulajdonosa azonban most sem jelentkezik.

A mai húzás ezzel befejezést nyert. Dr. Pordea közjegyző bejelent, hogy a sorsjátékot szerda délután fél hatkor folytatják. Az emberek szétszolanak és lelkükben magukkal viszik a holnap boldog reményességét. (d. h.)

A mai húzás az alábbi nyereleményeket sorsolták ki:

100 lejt nyertek: 105.877, 104.737,

121.642, 146.170, 30.442, 75.704, 77.447, 32.945, 48.459, 88.029, 104.319, 60.781, 121.680, 129.798, 29.684, 76.922, 44.717, 127.070, 22.011, 133.200, 38.180, 42.753, 95.049, 73.758, 86.497, 134.551, 33.546, 57.913, 77.850, 148.499, 99.226, 135.119, 129.257, 99.261, 93.211, 102.311, 10.633, 106.121, 146.077, 4.567, 24.095, 14.441, 97.648, 93.061, 117.877, 133.069, 79.357, 35.171, 149.715, 141.855, 124.562, 34.501, 108.386, 134.639, 117.896, 78.517, 122.217, 21.791, 38.586, 97.495, 52.248, 10.680, 27.958, 11.862, 91.292, 50.263, 60.057, 143.504, 29.192, 100.012, 10.371, 21.761, 68.294, 92.088, 89.390, 129.389, 132.258, 26.385, 77.071, 60.198, 10.785, 1372, 121.343, 16.529, 117.513, 77.078, 129.375,

69.584, 110.104, 39.039, 109.777, 79.261, 50.668, 120.252, 137.909, 9311, 63.058, 75. 631, 81.092, 72.164 számok.

200 lejt nyertek: 49.760, 99.958, 118.906, 9995, 81.301, 9956, 37.145, 96.466, 54.419, 141.147, 52.880, 119.004, 21.162, 119.331, 96.686, 59.315, 43.217, 88.595, 134.938, 138.874, 138.873, 147.935, 132.834, 78.832, 67.228, 33.369, 144.840, 38.014, 34.379, 58.171, 25.881, 64.360, 50.663, 70.848, 63.441, 108.435, 133.361, 94.012, 122.309, 139.355, 86.017, 102.429, 73.318, 46.918, 91.578, 117.850, 54.546, 120.000, 59.021, 124.473, 19.392, 17.245, 96.244, 34.898, 99.831, 21.471, 112.142, 112.140, 120.279, 50.461, 107.069, 102.806, 4101, 138.268, 43.629, 43.630, 12.880, 1704, 25.341, 12.293,

143.348, 109.069, 127.702, 21.914, 14.457, 45.892, 127.851, 140.289, 118.828, 12.668, 129.159, 9520, 73.704, 92.918, 228, 17.149, 117.039, 109.510, 117.612, 145.903, 100.933, 120.106, 3045, 45.328, 11.933, 53.390, 90.423, 66.328, 3870, 76.808. számok.

2000 lejt nyertek: 4410, 62.482, 7526, 3783, 84.133, 16.415, 82.047, 142.721, 70.122, 104.614 számok.

10.000 lejt nyertek: 118.814, 52.382, 140.769, 58.978, 141.241 számok.

25.000 lejt nyertek: 44.609, 63.051 számok.

50.000 lejt nyert: 1470 szám.

100.000 lejt nyert: 111.006 szám.

A húzás folytatódik május 21-én délután fél hat órakor. Sorsjegyek vásárolhatók a Központi Sorsjegyirodánál Piata Unirii Nr. 20 és a nyilttéri árusoknál. Az 1.000.000 lejes főnyereményt június elsején huzzák. Vidéke sorsjegyeket küld a Központi Sorsjegyiroda. Legutolsó postázás május 31-én délelőtt 10 órakor.

Viharok, havazások, tüzvészek pusztítottak tegnap Középeurópában

Amerikában áradás pusztit

Bécs, május 20. Grazban és környékén több órán át tartó példátlan heves-ségi szélvihar dühöngött, amely fákat esavart ki tövestől és háztetőket sodort magával. A légi forgalmi repülőgépek pilótáit a burgenlandi utvonatra terelték át, hogy a viharzonába bele ne kerüljenek. Karlaunál, Grätzben néhány kilométerre délre a vasúti sínparra távirópoznák döntött rá a vihar. A vasutas ébersége utolsó pillanatokban háritott itt el egy vasúti szerencsétlenséget. A Semmeringen is óriási vihar dühöngött.

Milánó, május 20. Észak-Olaszország-

ban több helyütt nagy viharok felhőszakadások és jégesők pusztítottak. Belluno környékén huszonnégy órája havazik, s a hőmérséklet mindenütt erősen alászállott. A Garda tavon egy bárkát a vihar felborított. Két főnyi legénysége belefutott a haborgó vízbe. Velenében a viharok miatt tegnap egész napon át szünetelt a gondolk forgalma. Veneto tartományban az itéleti óriási károkat okozott. A vihar csaknem az összes táviró és telefonosz-szeköttetéseket megsemmisítette.

Budapest, május 20. A sopronmegyei

Fertőhömök községben szélvihar mellett pusztító tüzvész dühöngött, 50 ház porrá égett, 4 halálos áldozata van a tüzvésznek.

Newyork, május 20. Arkansas déli részében az áradás egyre fenyegetőbb méreteket ölt. El Dorado környékén az árvíz kétezeröttszáz házat elöntött és nagy kiterjedésű területen elpusztította a termést és a petróleumforrásokat is. Árvízkatasztrófát jelentenek Louisiana, Missouri és Texas több vidékéről is. A halottak száma 18, az anyagi kár többmillió dollár.

Briand memoranduma Európa morális és gazdasági szolidaritásának szükségességét hangoztatja

A közlekedésügy, a munkáskérdés, a higiénia és a pénzügy egyöntetű megoldása

Genf, május 20. Az Uj Kelet hirt adott Briandnak az európai államszövetségre vonatkozó akciójáról. A Briand által megszövegezett memorandumot tegnap tették közzé ezen a címen: „Egy európai államszövetségi rendszer szervezetről alkotott emlékirat”.

A memorandum bevezető részében Briand emlékeztet a tavaly szeptemberben huszonhét európai állam képviselőjével folytatott tárgyalásaira. E tárgyalások ama probléma körül forogtak, hogyan lehetne föderatív kapcsolatot létrehozni az európai népek között abból a célból, hogy Európában az országok tartós szolidaritásának rendszere gyökereződjék meg, amely azután lehetővé tenné a kölcsönösen érdeklő, problémák tárgyalását és rendezését. A huszonhét ország képviselője — folytatja a memorandum — megbizta Briandot, hogy ismertesse emlékiratában a megvizsgálandó feladatok lényeges pontjait, kérje be az érdekelt kormányok véleményét és tegyen jelentést az európai konferencia elé, amelyet a legközelebbi népszövetségi gyűlésük ideje alatt fognak megtartani Genfben.

Európa megszervezése

Az emlékirat hangsúlyozza azokat a veszedelmeket, amik Európát gazdaságilag, politikailag, valamint szociális tekintetben fenyegetik, az Európában uralkodó gazdasági összefüggéstelenség és káosz által. A népek biztonsága és fejlődése követelően parancsolja Európa olyan megszervezését, amely biztosítja a szolidaritás állandósított rendszerét. Európát erre minden egyében kívüli geográfiai helyzete is ráutalja. Minthogy azonban Európa anyagi és morális erői nélkülözök az összefüggéseket, első kötelesség egy olyan békeszervezetet megteremtteni, amely garantálná Európa politikájának és intézményeinek fejlődését és hatékonyságát.

Az erők szíjjelforgácsolódása

Nem szabad túrni Európában az erők szíjjelforgácsolódását, mert ez egyetlen akadálya annak, hogy Európa gazda-

sági piaca nem tud terjeszkedni és emiatt képtelen az ipar megerősödni és javulni.

Az elforgácsoltág veszedelmét fokozza a békeszerződések által teremtett új helyzet. A népszövetség működése is súlyos veszélyben van, ha az európai nemzetek területiális szíjjelforgácsolódását nem egyensúlyozzák ki az európai nemzetek szolidaritás kapcsolataival.

A memorandum ezután kihangsúlyozza, hogy az európai népek szolidaritására vonatkozó lépéseket egyetértően kell megtenni a népszövetséggel annak keretein belül.

Ezután a memorandum felsorolja mindazokat a szempontokat, amelyeket figyelembe kell venni. Briand a szempontok taglalása elé címezt tette, melyek így hangzanak:

A normális egység szükségessége

„Meg kell állapotni a morális egység szükségességében”. „Meg kell teremteni azt a mechanizmust, amely biztosítja az európai unió feladatainak megoldását”. „Az európai komité felfogásának lényeges irányvonala”.

A kiskapusi állomásfőnök szervezett vasúti tolvajbandát tett ártalmatlanná

Cluj-Kolozsvár, május 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Kiskapuson az állomásfőnök egy vasutasokból álló megszervezett társaságot leplezett le, akik éveken keresztül csaknem zavartalanul fosztogatták a vasúti vagonok áruszállítmányait.

A társaság tagjai Suran Dumitru, Dorobanti Jon, Pásztor Jon, Székely Márton és Munteanu Jon államvasúti munkások. Az állomásfőnök az éj leple alatt tetten érte őket s így jöttek nyomára a munkások garázdálkodásának. Hogy zavartalanul üzhették a vagonok fosztogatását, az annak tudható be,

hogy a hiányokra a szállítmányok rendeltetési helyén jöttek rá s így éppen ellenkező irányban indították meg a nyomozást a fosztogatók kézrekerítése érdekében. A nyomozás mindannyiszor holtpontra jutott, míg a kiskapusi állomásfőnöknek sikerült ártalmatlanná tenni a fosztogató vasúti munkásokat. A vizsgálat folyamán eszközölt házkutatás során a munkások lakásaiban nagymennyiségű árut találtak, amelyek kétségtelenül a vagonokban elhelyezett szállítmányokból származnak. A tetteseket átkísérték a segessvári ügyészséghez.

Szerint rendkívül Európa életére

A Times örömmel fogadta a tervezet életbe lépését, hogy áldásos hatást éreztetni fogja a gazdasági életben, mert badultak a határoztelések lidérenyogüket visszanyerő újajépítő munká- p szerint csak a ni, hogy a Jung- hatása lesz a v- nek alakítására.

Művész tragédiája. Maubenge városá- al belga festőmü- an hat revolverlő- nyasszonyát. A okozta. Egy rend- ni a gyilkost, mi- övéssel súlyosan n üldözöbe vették lanná tenni. Be- rilkos festő azon- agát és a szívébe

K, Cluj

KÖZGAZDASÁG

Nem sikerült az orosz fa beförése a magyar piacra

Budapest, május 20. Az utóbbi hetek aggodalomkeltő hírek kerültek forgalomba arról, hogy komoly előkészületek folynak az orosz faexportnak a magyarországi piacra való bevezetésére. Terveik azonban eddig nem vezettek eredményre, sőt úgy látszik, hogy az orosz fa nem is fog piacra találni Magyarországon.

Ennek részint az az oka, hogy az oroszok által kínált fának a mértéke nem felel meg a magyar piacnak, noha magának a fának minőségéről elismerik, hogy kifogástalan. A magyar piac megszokott szabványaitól eltérő mérték mellett súlyosabban esik latba az az impresszió, amelyet a magyar részről tárgyaló vállalatok a tárgyalások során merítettek és amely szerint az oroszoknál ennél az üzletről nem az üzleti szempontoktól vezérelt térdhódítás célja dominál. Így többek között a Danubia erdőipar rt. el is állt az üzlettel, noha ez nagyarányú ígérekzettel, amelyben 30.000 köbméter prima lucanyagról volt szó.

szik, hogy kifogástalan. A magyar piac megszokott szabványaitól eltérő mérték mellett súlyosabban esik latba az az impresszió, amelyet a magyar részről tárgyaló vállalatok a tárgyalások során merítettek és amely szerint az oroszoknál ennél az üzletről nem az üzleti szempontoktól vezérelt térdhódítás célja dominál. Így többek között a Danubia erdőipar rt. el is állt az üzlettel, noha ez nagyarányú ígérekzettel, amelyben 30.000 köbméter prima lucanyagról volt szó.

Három év kell, amíg Amerika kiheveri a börzekerach hatásait

Newyork, május 20. Amerika közgazdasági élete még mindig az 1929. október-novemberi börzekerach hatása alatt áll. Az Egyesült-Államokban ugyan pihentető optimizmus uralkodik és hiszik, hogy el fogják tudni tüntetni a börzekerach gazdasági következményeit, a valóságban azonban úgy áll a dolog, hogy Amerika még sokáig fogja érezni ennek a tőzsdei debacletnek utóhatásait.

Az amerikai közgazdászok kiszámították, hogy az Egyesült-Államok 51 milliárd dollárt költöttek a világháborúra. Ez olyan összeg volt, amely nem vezetett volna hozza, akár gazdag, akár szegény gazdasági lehetőségei szerint el utján Lord Balfour előkészítéséhez. A felhívás Lord Balfour emlékének tiszteletére készült felhívás, amely a világ minden országának, de elsősorban az amerikaiaknak, hogy érdemesek volna nagy szeretettel és felhívás a vallásos zsidóknak, akik nagy hatást váltott ki a vallásos zsidó, aki legelőször nem járult hozzá a háború teremtéséhez. Ez az új szobor lesz, vagy egy új zsidó földet, ahol a zsidó emberek a földet fogják mindennap művelni a nevét a kolónia.

Nagy fizetési képtelenségek Németországban. Berlinből jelentik: A németországi fizetési képtelenségek sora egyre bővül. Tegnap a „Halberstadter Wurst und Fleischkonserverfabrik Hein et Comp.“, amely az utolsó üzletében 4 százalékos osztalékot tudott fizetni, bejelentette üzemét. Az üzembeszűntetés sok száz munkás munkanélküli maradt. — A Gebrüder Scherwin konfekciós gyár fizetési zavarokba jutott. A gyár moratóriumot kért. Az eddigi megállapítások szerint a céget ismét életképesnek teszik.

Aranyforgalom az Angol Banknál. Az angol Birodalmi Bank az elmúlt héten Ausztráliából egymillió font sterling aranyat kapott és kétezer font sterling értékű éremaranyat exportált. Az Angol Bank 2 millió 662 ezer 867 font sterlingnyi aranyat szállított Franciaországnak.

jött a reakciója. Az Egyesült-Államok gazdasági világában egészen szokatlan spekuláció kapott lábra, ami végre kicsúcsosodott a tőzsdei válságban. A statisztikusok kiszámították, hogy az Egyesült-Államok sokkal többet veszítettek ezzel, mint a világháborúban. 1929 őszén a veszteségek körülbelül 100 milliárd dollárt tettek ki, vagyis körülbelül dupláját az amerikai háborús veszteségeknek. Közgazdasági körök szerint az 1931-ik év lesz az, amikor be fog bizonyulni, hogy az amerikai veszteségek nem katasztrófálisak és ki lehet őket heverni. Ma még a réznek és más fémeknek az áresése erősen nyomja a gazdasági életet, ami miatt sok üzem kénytelen elbocsátásokat eszközölni még most is, egy fél évvel a börzekerach után. Legjobb három esztendő kell, amíg Amerika a krach hatásait kiheveri. Közben a börzén állandó árhullámzás lesz. A tendencia inkább lefelé mutat, mint felfelé.

sterling értékű éremaranyat exportált. Az Angol Bank 2 millió 662 ezer 867 font sterlingnyi aranyat szállított Franciaországnak.

A gyufatröszt lehangolta egyetlen nagy konkurensét. Stockholmból jelentik: A „Skandinavia“ nevű gyufafabrikához tartozó jordbrói gyufagyár beszüntette üzemét. Ez a gyár kívül állt a svéd gyufatröszt érdekességétől és hatalmas export fölött rendelkezett. A tröszt intenzív működése következtében azonban csökkentenie kellett üzemét, míg végre most kénytelen volt teljesen leállítani a munkát. Azt hiszik, hogy a tröszt rövidesen át fogja venni a gyárat.

Színház — Művészet

A Magyar Színház irodájának közleményei:

MA ÉS HOLNAP UTOLJÁRA: KOMÉDIÁS HAJÓ.

Helyárak valamennyi előadásán 20 és 10 lej.

Hétfőn és kedden 4600 ember nézte meg a Magyar Színház csodás világtátrációját, a „Komédiás hajó“-t. A 15 felvonásos filmkolosszus, amely nem beszélő, de 100 százalékos hangos, éneklő, éneklő ujdonság, valósággal elkábitotta a színház nézőjével a közönséget. Mindezen jelenet után az elragadtatás tanúságát adta a nagyszámú néző. Kedden este feketélt a színház előtti tér azoknak, akik jegyre vártak, de már nem tudtak bejutni a Magyar Színház óriási nézőterére. Az igazgatóság megpróbálta a nézőt napra prolongálni a filmet, de sajnos, nem sikerült, így tehát nyomtatásos felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy ma (szerdán) és holnap (csütörtökön) utoljára látható Kolozsvárt a „Komédiás hajó“. Előadások mindennap 3, 5, 7 és 9 órakor. Az egész világon példátlanul olcsó helyárak: A legdrágább hely (Páholy és az összes földszinti ülések 20 lej, az erkélyülések: 10 lej.

KOMÉDIÁS HAJÓ UTÁN: VÖRÖS BOSZORKÁNY. A „Vörös boszorkány“ helyárai 20 és 10 lej.

A „Komédiashajó“ után is olyan világtátrációról gondoskodott a Magyar Színház, amely nem fogja engedni, hogy a közönség érdeklődése lanyhuljon. Péntektől kezdve u. i. a „Vörös boszorkány“-t fogják vetíteni. (Clara Bow művészete valósággal excellál ebben a ragyogó amerikai film-ujdonságban.) Holnap már bővebb részletekkel szolgálunk a hírek a Vörösboszorkányról.

KOMÉDIÁS HAJÓ holnap (csütörtökön) éjjeli előadásban is látható.

Minthogy a „Komédiashajó“-t még rengeteg ember nem látta, a filmet prolongálni pedig nem lehet, úgy intézkedett az igazgatóság, hogy holnap (csütörtök) este 11 órai kezdettel is vetíteni fogják ezt a hatalmas filmkolosszust. A holnap éjjeli előadás 11 órakor kezdődik és 1 óráig tart. Helyárak az éjjeli előadásban is 20 és 10 lej.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Szerdán 3, 5, 7 és este 9 órakor: Komédiashajó. (Helyárak: Páholy-ülés és összes földszinti jegyek 20 lej. Erkély-jegyek 10 lej.)

Csütörtök 3, 5, 7 és este 9 órakor: Komédiashajó. Helyárak: Páholy-ülés és összes földszinti jegyek 20 lej. Erkély-jegyek 10 lej.)

Pénteken ujdonság, világszenzáció: A Vörös boszorkány. (Vajda Ernő film-témája. Főszereplője: Clara Bow. Rendezője: Wellmann, a Wings híres rendezője. Helyárak: Páholy-ülés és összes földszinti ülések 20 lej. Összes erkélyjegyek 10 lej.)

Szombaton 3, 5, 7 és este 9 órakor: A Vörös boszorkány. (Clara Bow. Helyárak: Páholy-ülések és összes földszinti ülések 20 lej, összes erkély-ülések 10 lej.)

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné 15 és 10 lejes helyárakkal: Az óceán hőse. (Páholyülések és összes földszinti jegyek 15 lej. Összes erkélyjegyek 10 lej.)

Vasárnap 3, 5, 7 és este 9 órakor: A Vörös boszorkány. (Helyárak: Páholy-ülések és összes földszinti jegyek 20 lej. Összes erkély-ülések 10 lej.)

CORSO FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda 5, 7, 9 órakor: A mámor. Rendkívül érdekes dráma. Strindberg mesterműve. Főszereplők: Lars Hanson és Gina Maneés.

SELECT-MOZGO:

Szerda: „A sejk foglya“. Szenvedélyes dráma, melynek cselekménye a Sahara végtelen sivatagjában játszódik le. Főszereplők: Várkonyi Mihály és Jetta Goudal. Néma film.

URANIA MOZGO:

Szerdán: Közkívánatra „Régi dal“. Richard Tauber Világhírű német tenorista nagyszerűen sikerült hangos, éneklő és beszélő filme.

Rádió műsor

Idő Közép-Európa

Szerda, május 21.

Bukarest. 18.30: Kálmán: Cigányprimás-egyveleg. 19. Rádiógyetem. 20: Gramofon. 21: Csellósó. 21.45: Niculescu — Bassa operaelekes estje. 22.15: Cocorescu zongoraművész játékai.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvédségzenekara zenekarának hangversenye. Demeter: Szittyá-induló. Ziehrer: Csókom az egész világé — keringő. Barna L.: Magyar virtus — nyitány. Wagner: Lohengrin — nagy ábránd. Várady Aladár: Keleti táncok. A háremhölgyek bevonulása. Tanc az udvarnál. Kigyóbüvő lők tánc. Kálmán Imre: Részletek a „Montmartrei ibolya“ operettből. 9.30: Hírek. 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. Coates: Miniatur-szvit. Jakab Terka: Valse intermezzo. Handel: Larghetto. Sándor Jenő: Valahol a nyár... Fiorito: King for day — keringő. Rozycky: Krakoviak. Hetényi-Heidelberg: Aszsonyomért. Ábrahám: Honvédbanda. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 4.10: A Magyar Cserkészszövetség előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.10: Ifj. Hegedüs Sándor novellái. 5.35: A Szent Imre jubileumi év alkalmából a Zeneművészeti Főiskola díszhangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. 7: Olasz nyelvoktatás. 7.25: Gyorsirásitanfolyam. 7.55: Stile Antal felolvasása: „A modern hírlapírás és a rádió“. 8.20: Részletek a „Parasztszociális“ és „Bajazók“ c. operákból. Előadják: Tihanyi Vilma és Halmos János, a m. kir. Opera ház művészei, a m. kir. Operaház zenekara és zenekara. Utána kb. 9.40: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Gramofonhangverseny. Puccini: Tosca — ária (Rethberg Erzsébet). Leon cavalló: Kacag Bajazzó (Lauri Volpi). Ravel: Bolero. Puccini: Bohémek. Rethberg Erzsébet). Massenet: Elegie. Verdi: Troubadour. Offenbach: Hoffmann meséi. Bizet: Carmen, Habanera. Kerr-Zamecnik: Redskin — Indiánszerzem. A sziget dala. Kaun: Humoresque. Chopin: Nocturne. Polonaise. Utána kb. 10.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 20: Tarka est. 21.20: Karének. Berlin. 21.15: Mennyei orgona c. szimfonikus legenda, baritonra, kisenekarra és zongorára.

Varsó, Kattovitz. 15: Kamarazene. Milanó, Torino. 20.30: Vegyes zene. Pozsony. 19.35: Rádiózenekar. Fetrás: Chopin-ábránd. Leopold: Polonia.

Prága. 20: Operaáriák. 20.25: Cselló és zongorajáték. Handel és Brahms művei.

Oslo. 20: Skandináv zene. 22.10: Fuvola- és klarinetszó. 22.40: Gramofontánczene.

Csütörtök, május 22.

Bukarest. 17: Rádiózenekar. 18: Felolvasás. 18.15: Beszélő ujság. 18.30: Rádiózenekar. 20: Gramofon. 21.30: Felolvasás. 21.45: Színházi előadás. 22.45: Beszélő ujság.

Budapest. 9.15: Zenekari hangverseny. 9.30: Hírek. 12.05: Eugen Srepat orosz balalajka zenekara. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Rádió Szabadegyetem. 5.10: A földművelésügyi minisztérium előadása. „A takarmányok betakarítása és elartása“. 5.40: Magyar nóta-délután. 6.30: Angol nyelvoktatás. 7: S. Főy Szeréna, a Nemzeti Színház örökös tagjának előadó-estje. 7.35: Rádió amatőrpósta. 8: Régi operett-részletek. 9: Előadás Amerikáról. 9.20: Stefánia Imre zongoraestje. 10.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, majd cigányzene.

Bécs. 20: Bittner „A zenész“ c. operája.

Berlin. 20.30: Wagner-est.

Breslau. 18.50: Gramofon.

Frankfurt. 21.10: Zongorahangverseny

Köln. 21: Hangjáték után Mozart: Don Giovanni-nyitánya.

Lipese. 21: Szimfonikus hangverseny keretében Wagner: Walkürök első felvonása.

Belgrad. 22.15: Kamarazene.

Ljubljana. 20: Dalok. 21: Katonazene.

Varsó, Kattovitz. 20.30: Hangverseny.

Riga. 19.05: Kamarazene, dalok, zongorajáték. 20.30: Hangverseny.

Oslo. 20.30: Hegedőverseny. 22.20: Karének.

Toulouse. 21: Szalonzenekar. Utána részletek a Lakméből.

Prága. 19.35: Kamarazene. 22.15: Orgonajáték.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek meglepedésére nyújtott **20 %** kedvezményt szobaárainkból **10 %** kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni

Magyar Kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

PARK SZÁLLODA Budapest

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltség.)

Apróhirdetések

JÉGSZEKRÉNYEK

mészárosok és vendéglősök részére is minden méretben. Sörkimerő pultok KERTÉSZNél Targu-Mures, telefon 814. Kivánatra árjegyzék. — Képviselet Brassó és vidékére: PAUL TITTES Brassó

IZR. vallású fiut tanulónak teljes ellátással felveszek vegyes kereskedésembe. Rosenberg Árnin Apateu jud, Arad.

ALIG használt háló, ebédlő és konyhabehatározások eladó, értekezni lehet f. hó 20 és 21-én délután 3-7-ig, Friedmann Jókai-utca 3.

Rövid zongora bérbéradó. — Érdeklődni: Telefon 964 alatt.

FOGÁSZATI MŰTERMEMET május hó 15-én a legmodernebb alapon megnyitottam. Végzem a modern fogászat összes munkáit Spielmann Albert külföldön praktizált és vizsgázott fogtechnikus mester kézműködésével lelkiismeretesen, a t. közönség meglepedésére. — Mérsékelt árak. Osztrovsky Bocskai-tér és Deák Ferenc-utca sarok.

SCHWARCZ JOEL Stüssmann csernovici lakos, volt szatmári kántor közölte azonnal pontos címét szalontai sógorával fontos existenciális ügyben.

SCHWARTZ IGNACNE orth. kóser VEGÉTÁRIUS ÉTTERME és tejcsarnoka Reg. Ferdinand (Weszlényi-utca) 10. szám alatt megnyit. Ugyanott naponta friss tén és bivalytej, ugyszint naponta frissen készített tejszín, tejföl vaj és túró kapható. Csescsemőknek és betegnek állandóan egy tehéntől fejt tej is kapható házhöz szállítva is.

Hirdessen az Uj Keletben

Az arany BALFOUR KÖNYV

Julius végéig 5000 bevezetés az összes országokból a zsidó hála és kegyelet jeléül. Erdély zsidósága is teljesíteni fogja kötelességét

KEREN KAJEMETH LÖJISZRAEL Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

A Keren Kajemeth barátaihoz!

Ma új és áttekinthetőbb formában jelenünk meg a Keren Kayemeth barátai előtt. Célunk az, hogy a Keren Kayemeth kimutatásai érdekes olvasmányt jelentsenek ez újság olvasói számára. Ezentul havonként fog megjelenni a kimutatás. Lehetőleg minden hónap második szombatján. És a kimutatásokkal kapcsolatban hónapról-hónapra fel fogjuk tárnai az erdélyi Keren Kayemeth problémáit. Elő fogjuk venni az egyes városokat, grafikonokban fogjuk szemléltetni az illető város eredményeinek emelkedését, vagy süllyedését s ki fogjuk kérni ügyünk barátainak véleményét, hogy baj esetén miben áll a szánálás módja. Grafikonjainkban össze fogjuk egymással hasonlítani nemcsak az egyes városok, hanem különösen az ifjúsági szervezetek munkájának az eredményét. Hadd legyen nemes verseny! Hadd értse meg és tanulja meg mindenki, hogy jöllehet a cionista szervezet strukturája megengedi a különböző szervezetekbe, pártokba, stb. való tagozódást, egyben nem lehet különbség cionista és cionista között és ez országunk minél gyorsabb tempóban való felépítése, földjének minél rövidebb időn belül való megvársárlása. A legutóbbi idők eseményei bizonyítják, hogy időnként pazarolni nem lehet, hogy a munka sürgős s minden nap, melyet kiaknázatlanul hagyunk továbbra az idők végtelenségében, esetleg pótolhatatlan károkat jelent a mi számunkra. A Keren Kayemeth a zsidóság legnépszerűbb intézményévé kell hogy kialakuljon itt is, miképpen az már megtörtént a többi országokban. Bevételi rendszeresek és biztosak kell hogy legyenek. És ennek a rendszerességnek és biztonságának legfőbb alapja a persely. *A persely!* Minden zsidó ház asztalán ott kell, hogy legyen ez a szerény kis eszköze a zsidó ujjáépítésnek. Minden zsidó ház perselye legalább havonta egyszer rendszeresen ki kell hogy legyen ürítve. S ha ez meglesz s ha csupán azt vesszük alapul, hogy naponta egy szerény kis lej kerül ezeknek a perselyeknek csak háromnegyed részébe, olyan szilárd bázist biztosítottunk ezzel a Keren Kayemethnek, melyen nyugodtan lehet építeni. A rendszerességet, a pontosságot elsősorban az egyes helységek és szervezetek *Keren Kayemeth biztosaitól* kérjük. Miután ezentul kimutatásaink pontosan minden hónap közepén jelennek meg, feltétlenül szükséges és elengedhetetlen, hogy ők viszont elszámolásaikat a megelőző hónap 30-ikáig minden körülmények között a Központtal megejtsek. Diszharmonikus jelenség kimutatásainkban, mikor azt kell írunk: „részletezetlenül folyt be”. Az adományozó joggal megkövetelheti, hogy adománya pontosan jelenjék meg a kimutatásban. Még egy újítást vezetünk be a mai kimutatással: ezentul kimutatjuk mindazon összegeket, melyek 100 lejen felüliek. Módot akarunk ezzel nyújtani, jöllehet ez nekünk kiadástöbbletet jelent, hogy kisebb tehetőségű, de ennek arányában áldozatkész barátaink adományai is kimutatásra kerüljenek.

Szovata-fürdőn

központban fekvő „Mariska villá”-ban június 1-től elsőosztályú orth. kóser penziót nyitok, Bővebb felvilágosítást ad Kővári Jakab Baile Szovata, Clujon Kővári

Telefon 5-48.

Sulyos időkét él át a mi népünk és különösen sulyos a helyzetünk Erec Jisráelban. A mi népünket azonban a sulyos megpróbáltatások sohasem tartották meg s mindig szétvívós akarattal, makacs, elszánt összetartással küzdötték át magát a kríziseken. Hisszük, tudjuk, hogy most is így lesz és ezt bebizonyítani elsősorban a Keren Kayemeth utján lehet.

Rendszeres, fokozott munkára szólítjuk fel népünk mindazon fiait, kik érezni, zsidó módon érezni tudnak!

Az 5690. év havonkénti eredményei a következők:

Október	Lei 225.705,75	L. T. 275.063.—
November	209.020,25	254.707.—
December	205.811,25	248.447.—
Január	200.130.—	243.727.—
Február	171.977.—	
Március	216.991.—	
Április	197.104.—	
	Lei 1.426.739,25	

A Főiroda (palesztinai font) igazolásai januárig bezárólag érkeztek be. A könyvelési jegyzőkönyvek száma: 1930. III./19. IV., III. 12/VI. és IV. 8/VII.

Április hó VII. számú kimutatás. Helységek szerint:

ORADEA: 30.500, **TARGU-MURES:** 14.000, **CLUJ:** 13.380, **ALBA-IULIA:** Ritter S. 11.875, **RESITA:** Szabó, Schim merling J. 11.400, **CARANSEBES:** Salgó A. 9412.—, **GHIRIS DE AIRES:** Salamon O. 8000.—, **BISTRITA:** Dr. Adler H. 7350, **SANNICALAUL MARE:** Ürményi M. 5963, **LIPOVA:** Strauszmann 5410, **SIGHET:** Ringler 5400, **BRASOV:** Bernáth B. 5268, **SIBIU:** Spielmann M. 5081, **CHISINEU-CRIS:** Prinz J. 4737, **DEVA:** Gál K. 4383, **SALONTA:** Dr. Kálmán J. 3743.—, **SATMAR:** Dr. Schwartz L. 3151, **CAREII:** Dr. Fehér F. 2780, **REGHIN:** Fixel N. 2715, **NAD-LAC:** Szücs K. 2526, **GHEORGHENI:** Halász S. 2483, **INEU:** Vértés J. 2330, **PECICA:** Kohn M. 2168, **FOGARAS:** Ciek 2040, **BLAJ:** Naftali A. 2000, **TOPLITA:** Grossfeld M. 1970, **SEINI:** Tolnai L. 1801, **TEIUS:** József S. 1722, **BORGOPRUND:** Scharfstein H. 1642, **TINCA:** Perlmutter I. 1585, **SFT-GHEORGHE:** Goldstein I. 1550, **BOGDAND:** Fekete M. 1544, **SEBIS:** Lefkovits B. 1540, **PANCOTA:** Molnár J. 1530.—, **BRAD:** Fischer S. 1500, **TIMISOARA:** 1238, **PERJAMOS:** 1200, **ZALAU:** Marguliesz A. 1196, **DICIOSANMARTIN:** Mózes N. 1060, **ODORHEIU:** Feuerstein M. 828, **MARGHITA:** Gelberger J. 710, **TARGU-LAPUS:** Pollák I. 700, **VINTUL DE JOS:** Schlésinger A. 655, **CURTICI:** Ohrenstein F. 570, **TASNAD:** Weisz M.-né 450, **ORASUL-NOU:** Löw L. 403, **HALMAGHI:** Kaufmann A. 400, **CAMPENI:** Löwi Sz. 400, **NEGRESTI:** Biró G.-né 293, **CERMEIU:** Böhm L. 273, **SIMLEUL-SILV.:** Steiner I. 250, **VAMA:** 235, **AMBUD:** 215, **SANTANA:** 210, **LIVADA-NOUA:** Siehermann L. 206, **ATID:** Dr. Ujhelyi M. 200, **VALEA LUI MIHAIL:** Goldstein M. 200, **ADOR JAN:** 195, **LUNA:** 166, **BRATCA:** Friedmann M. 120, **VILAGOS:** 110, **BIXAD:** 92, **KOLA:** 50.

Bevételek adományok szerint:

I. Aranykönyv és Pinkász	4.646.—
II. Persely és Imi	110.067.—
III. Faadomány	3.493.—
IV. Dunam-Tsuvatenu:	
1. Akció	49.497.—
2. Templom	4.785.—
3. Érték	222.—
4. Gyümölcsakció	2.314.—
Részletezetlen	56.818.—
	22.080.—
Összesen:	197.104.—

Legnagyobb adomány: Salamon család, Ghiris Lei 8000.
Legnagyobb persely: Wittenberg Ibaly, Sannicalaul-Mare Lei 675.—

Aranykönyv

Egy bevezetés 16.000 lei, Balfour bevezetése a zsidó összesség becsületéigye

ARANYKÖNYV ÉS PINKASZ: Sighet Weiszburg N. bev., Ringler J. és Katz A. esküv. 1600, Darvas A. gyűjt. 400. **PINKASZ:** Bistrita: Gottlieb és Schönfeld H. esküv. 1510, Chisineu: Fon. S. 200, Cluj: Mizrach 846.

PERSELY

Mindennap 1 leu Önnek semmi, az országépítésnek pedig szilárd bázis

Alba-Iulia: Kohn A. 360, Imaház 284, Klein M.-né 277, Schlésinger H. 226, Gutfreund S. 210, Sonnenklar 185, Stern A. 150, Mendel M.-né 130, Klein F. 120, Einhorn L. 120, Ritter S. 110, Burger L. 106, Braun B. 100, Ambud: 215, **Alba-Iulia:** Imaház 570, Kulpin S.-né 155, Herzlinger S. 131, Goldner A. 120, Erdélyi Ált. Bank 105, Mendel M. 100, **Blaj:** 2000, **Bogdand:** Lesmann A. 550, Fekete M. 400, Glück M. 168, Schwartz H. 150, Tevjovits M. 143, Weisz I. 133, **Borgoprund:** Weiszmann M. 300, Lehr J. 140, Rosmann K. 100, Scharfstein H. 100, **Brad:** Fischer S. 500, **Brasov:** részletezetlen 5268, **Caransebes:** márc. ürit. 1622, ápr. ürit. 1680, Reiter A. 300, Riesenbach M. 240, **Cermeiu:** Blum L. 133, **Cluj:** 8600, Grünblatt S. 320, Kertész M. 265, dr. Fischer I. 251, Fischer L. 224, dr. Kohn M. 200, Péterffy E. 138, **Chisineu:** Prinz E. 500, Fon S. 130, Messer B. 122, Ungár J. 120, Steiner H. 120, **Deva:** Jónás L. 150, Grünfeld A. 150, Seiger G.-né, Seiger E. 100—100, **Diciosanmartin:** részletezetlen 1060, **Făgăras:** Tierfeld M. 423, Fleisig A. 298, Messenheim A. 240, Farkas A. 185, Neumann M. 175, Halbreich N. 160, Schönberger A. 140, Löbl M. 100, **Gheorgheni:** Kovács D. 445, Weinberger A. 369, Garmansky S. 241, Halász A. 200, Rubin H. 112, Foresta 101, Dr. Rosenfeld 100, **Halmaghi:** Ziegler Gy., Kesztebaum 200—200, **Ineu:** Vértés Ignác 310, dr. Kollin J. 200, Stern J. Beliu 105, **Lipova:** Pers. ürit. febr. 2410, **Marghita:** Friedmann H. 100, Berger B. 180, **Nadlac:** Gábor L.-né 100, **Negresti:** 293, **Odorheiu 828, Orasul-Nou:** Pers. ürit. 403, **Pancota:** Kuhn J. 470, Irányi Sz. 253, Weisz E. 237, Irányi M. 215, **Marton B. 100, Pecica:** Fuchs S. 260, Kohn M. 120, **Perjamos:** Steuer G. 600, Tachaner D. 230, Fischer A. 150, Fehér E. 120, Böhm 100, **Reghin:** Kisebkek 985, **Salonta-Mare:** 3743, **Sannicalaul-Mare:** Wittenberg I. 675, Ürményi E. 400, Goldstein Sz. 300, Fuchs J. 215, dr. Szilárd 150, Fried L. 135, dr. Wittenberg J.-né 130, **Kertész M. 105, Singer S., Léderer G. 100—100, Sántana:** Dr. Téry P. 100, **Sebis:** Fischer 261, Pollák Ö. 210, Roth L. 120, Benjámín I. 104, Schwartz E. 100, Lefkovits B. 100, **Seini:** Dr. Schlinger L. üritése 1801, **Targullapus:** 700, **Tasnad:** Dr. Weisz B. 100, **Teius:** Weiszberger B. 300, **Salamon B. 400, Steinberger H. 110, özv. Kohn S.-né 100, Abraham Testvérek 117, Tinca:** 1585, **Toplita:** 1970, **Vama:** 235, **Világos:** 110, **Vintul de jos:** 655, **Zalau:** 1196, **Bistrita Sómérok ürit.:** Birkenfeld St. 124, Dr. Halberg Gy. 124, özv. Kalus Lajosné, Kishitelbank 113—113, dr.

Halberg Gy.-né, dr. Eskeles M. 100—100, Oradea: Nussbaum S. 430, Barna 400, Winkler S. 342, Gutfried L.-né 300, dr. Ertler M. 345, Steinbach és Fenyver 234, Klein S. 234, Schlésinger M.-né 200, **Borgos S. 218, Weisz M. 210, Promethusz rt. 200, Guttman H.-né 200, Ripner F. 200, Ripner J. 200, 1031 kisse (100 lejen felüliekrol a részl. még nem érkezett be) 24.287.**

IMI zsebpersely:

Chisineu: 265, **Cluj:** Fischer L. 13, Szulamith 256.

Részletezetlen adományok:

Chisineu: Grünberg A. 100, **Satmar:** 3151, **Sighet:** 3400, **Targu-Mures:** 1400, **Timisoara:** 1238, **Valea lui Mihail:** 200

Utólagos részletezések:

Satmar: Jan. pótlítás 431, márc. ürités 11.247, avasi ürit. 1590, **Ambud,** Petin 215, **Seini 1801, sómérok purimi rendezv. 5820, dr. Borgida 1000, dr. Jován 500.**

FAADOMÁNY

1 fa ára 250—lei, 100 fa egy kert, 1000 fa egy liget

Hősök erdeje: Campeni: Löwi Szilárd 400, Cluj: Molnár S. 250, Heller F. 250, Deutsch L. 250, **Simleul-Silv.:** Stern Testvérek 250, **Oradea:** Landau erdőre Weisz I. és Izsák L. esküv. 1269, **Darvas Freiberger esk. 297, Weinberger-Gelberger esküv. 152, Bányai-Weisz esküv. 159.**

TSUVATÉNU

Ros-hasanaig minden cionista járjon vagy gyűjtsön össze 2000 leu

Alba-Iulia: Sómérok 2700, **Atid:** Dr. Ujhelyi M. 200, **Bistrita:** Dr. Halberg Gy. 2000, **Kallus L.-né 200, Barisszai Dr. Pauker, dr. Eskeles, Rozmann L. (Borkó) 100—100, Brad:** Fischer S., Kegel S. 500—500, **Caransebes:** Purim 6000, **Cluj:** Léb J. 300, **Lichtmann A. 500, Fischer L. 500, dr. Kohn 250, dr. Marton 500, dr. Weiszburger 500, Curtiel 570, Deva:** Av.-Bar. 2000, **Ghiris:** Salamon S.-né 2000, **Salamon O. 2000, Salamone 2000, Nussbacher A. 2000, Ineu:** Dr. Kollin J. 500, **Vértés I. 500, Aradmegye:** Takarék 200, **Merkler V., Mesterházi S. Jozsvipovits A. 100—100, Lippa:** Nögylet, **Ladányi D. 1000—1000, Tiegermann F., Schwartz A., Psecherhoffer D. 200—200, György L., Strauszmann J., Psecherhoffer M., Böhm M. 100—100, Oradea:** Pless N. 500, **Reghin:** 1000, **Jozefovits H., Weisz J., Spierer F., Petelea, Berger S. (Peterlaka), Herschdörfer A. (Jermuteni) 100—100, Resita:** Purim-estély 3795.—, **Philip L. 1000, Szinai J. 400, Healy csoport 6205, Sft-Gheorgheni:** Nögylet 1000, **Pollák S. 500.**

TEMPLOM: **Chisineu:** Elekes B. Grosz M., Benjámín I., Fon S., Németh 100—100, **Deva:** Herz E. 245, **Nussbaum M. és dr. Szegő E. 200—200, Gál A. 100, Sannicalaul-Mare:** Dr. Ürményi 250, **Váda A., Wiener N., Lörincz J. 200—200, Markovics Z., Wiener N., Rosenzweig J., Fried L., Ürményi M., dr. Terner V., Singer S., Hirschstein J., Ürményi A. 100—100, Dr. Kaszovitz H. 150, **Sebis:** Lefkovits B. 250, **Schwartz E. 100, Bistrita:** Halberg Gy. 200.**

GYÜMÖLCSAKCIO: **Alba-Iulia:** Sómérok 2044, el. isk. 270.